

EURÓPAI BIZOTTSÁG
EURÓPAI CSALÁS ELLENI HIVATAL (OLAF)

Műveleti és politikai támogatás
Csalások megelőzése és hírszerzés

Brüsszel,
OLAF/C2/JK/MN/LM/AB

ANONIMMÁ TETT ESETEK KOMPENDIUMA A STRUKTURÁLIS FELLÉPÉSEK TERÜLETÉN

2011/1/14

A Bizottság „Operatív eredményekre épülő csalásmegelőzés: a jogszabályok csalásbiztosságának dinamikus megközelítése”¹ című közleménye más bizottsági szervezeti egységek és a tagállamok hasznára használja fel az OLAF csalásbiztossági módszerek kialakításában szerzett tapasztalatait. Az OLAF e közlemény alapján hozza létre a csalásbiztosságot szolgáló egyedi eszközöket, például az anonimmá tett esetek kompendiumait is.

Örömmel mutatom be a strukturális fellépések területén tipikusan előforduló esetekkel összeállított első gyűjteményt.

A kompendium hozzájárul az Európai Bizottság strukturális fellépések területén követett csalásmegelőzési stratégiájához azzal, hogy módszeresen elemzi az OLAF által az elmúlt 7 év során e területen végzett operatív tevékenységek eredményeit. A gyűjtemény által szolgáltatott célok: a csalással kapcsolatos tudatosság növelése a különféle jogalkotási javaslatok elkészítésekor, valamint a javaslatok „csalásbiztossá tételének” támogatása. Emellett összefoglalja az OLAF hírszerzési teljesítményével is. E teljesítmény alapját több forrás – mint a strukturális fellépésekkel kapcsolatos tagállami bejelentések – elemzése adja.

Ezen túlmenően a Bizottság átfogó csalás elleni stratégián dolgozik a valós csalás kockázataira való megfelelőbb reagálás, a Lisszaboni Szerződéssel bevezetett változások megjelenítése és az uniós intézmények szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. A Bizottság most készül csalás elleni stratégiájának középpontjában a csalások megelőzése fog állni, ugyanakkor holisztikus szemléletet követve más, a csalások elleni sikeres küzdelemhez szükséges vonatkozásokra is kitér. A stratégiának része lesz egy operatív intézkedésekkel álló cselekvési terv is. Ezt a kompendiumot az e megközelítés részét alkotó olyan eszköznek tekintem, amely a csalók elkövetési módjainak és a figyelmeztető jelzéseknek az ismertetésével a tagállamokat és a bizottsági szolgálatokat egyaránt támogatni kívánja.

A gyűjteményhez ennél fogva valamennyi érdekelt hozzáférhet: a bizottsági szervezeti egységek és a tagállamok illetékes hatóságai is.

Határozott meggyőződésem, hogy a csalás tudatosítása kiemelt fontosságú az irányító és ellenőrző hatóságok, valamint a strukturális fellépések megosztott igazgatásért felelős bizottsági szervezeti egységek számára egyaránt. A tudatosítás segíteni fogja a csalások felderítését és visszaszorítását célzó tevékenységeiket az uniós adófizetők pénzének védelme érdekében.

Algirdas Šemeta

az adóügyért és a vámunióért, valamint az ellenőrzésért és a csalás elleni küzdelemért felelős biztos

---

¹ COM(2007) 806.

Az OLAF nemrégiben kinevezett főigazgatójaként örömmel tölt el, hogy bemutathatom Önöknek a tipikus esetek kompendiumát.

Az OLAF abban a sajátos helyzetben van, hogy egy intézmény keretében egyesíti az operatív tevékenységeket és a csalás elleni szakpolitikát.

Ellenőreink a tagállamokban és azokon kívül is végeznek igazgatási vizsgálatokat. Csalásmegelőzéssel foglalkozó munkatársaink az OLAF operatív tapasztalatai alapján ki tudják szűrni a tanulságos ügyeket. E tapasztalatok eredményeit különféle gyakorlati eszközökkel osztjuk meg partnereinkkel – ilyen ez az esetgyűjtemény is.

A tagállamok bejelentik a Bizottságnak a strukturális fellépések terén feltárt szabálytalanságokat. Ezeket az információkat az OLAF feldolgozza és elemzi. Az elemzés és az OLAF saját operatív tapasztalatai együttesen olyan értékes információkat eredményeznek, amelyek segítenek az uniós pénzeszközök kezeléséért felelős hatóságoknak a csalások megelőzésében és felderítésében.

A csalások megelőzése létfontosságú, ha eredményesen kívánjuk megóvni az Unió pénzügyi érdekeit. A csalások megelőzése és kivizsgálása kiegészíti egymást. A csalásgyanús ügyletek kivizsgálása visszatartó hatást gyakorol a csalókra. A csalás társadalmi hatásai úgy mérsékelhetők a legköltséghatékonyabban, ha a csalóknak nem adunk lehetőséget a csalásra.

Meggyőződésem, hogy ez a kompendium a Bizottság csalás elleni átfogó stratégiájának részeként többletértéket kínál azzal, hogy lehetővé teszi a csalások jobb megelőzését és felderítését. Az OLAF – csalásmegelőzési, felderítési és kivizsgálási tapasztalatainak birtokában – proaktívan további támogatást fog nyújtani a Bizottság szolgálatainak és a tagállamoknak.

Valamennyi érintett szolgálatot a kompendium használatára szeretném buzdítani, valamint arra, hogy ötleteiket és tapasztalataikat osszák meg az OLAF-fal, hogy erősíteni tudjuk a csalás elleni küzdelmet.

Giovanni Kessler

az OLAF főigazgatója

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS	5
2.	A KOMPENDIUM CÉLJA	5
3.	ÁGAZATSPECIFIKUS ÉRTÉKELÉS	6
	A. A tagállamok által jelentett szabálytalanságok és feltételezett csalások statisztikai elemzése – az EUMSZ 325. cikke szerinti éves jelentés	7
	B. A hírszerzési projektek eredményei.....	9
	C. Az OLAF operatív tevékenységének eredményei	11
4.	A KOMPENDIUM FELÉPÍTÉSE.....	12
5.	AZ ANONIMMÁ TETT ESETEK KOMPENDIUMA	14
	1.1. „Hamis nyilatkozat – hamis vagy hamisított dokumentumok vagy az igazoló dokumentumok hiánya” csoport	16
	1.2. „Kettős finanszírozás” csoport.....	39
	1.3. Összeférhetetlenség.....	42
	1.4. Közbeszerzési szabályok megsértése	49
	1.5. A fellépést nem szabályszerűen hajtották végre, fejezték be vagy végezték el.....	56
	1.6. A társfinanszírozási rendszert érintő jogsértések	66

1. BEVEZETÉS

A Szerződés 325. cikkének (4) bekezdése előírja az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalások megelőzése és az azok elleni küzdelem terén intézkedések elfogadását azzal a céllal, hogy hathatós és azonos mértékű védelmet nyújtsanak a tagállamokban.

Az 1073/1999/EK rendelet¹ alapján az OLAF feladatát képezi vizsgálatok lefolytatása és (az 1073/1999/EK rendelet 1. cikkének (2) bekezdése szerint²) az Európai Bizottság csalás elleni politikájának kialakításához való hozzájárulás.

Ennek fényében a Bizottság „Operatív eredményekre épülő csalásmegelőzés: a jogszabályok csalásbiztosságának dinamikus megközelítése” című közleménye³ meghatároz egy – elsősorban az OLAF operatív és hírszerzési tevékenységeinek eredményeit hasznosító – csalásbiztossági módszert.

A Bizottság csalásmegelőzési politikájának egyik pillére a vizsgálati tevékenységek és a hírszerzési elemzés eredményeiből tanulságok levonása, továbbá ezeknek más bizottsági szervezeti egységeknek, adott esetben uniós intézményeknek és tagállamoknak történő továbbadása.

Az anonimá tett esetek eme gyűjteménye a strukturális fellépésekre terjed ki, és része a terület közös csalásmegelőzési stratégiájának⁴.

2. A KOMPENDIUM CÉLJA

A kompendium azzal a céllal készült, hogy kiszűrje az OLAF gyakorlatban szerzett vizsgálati és hírszerzési tapasztalataiból levonandó tanulságokat, és hogy ezek az Európai Unió és a tagállamok szintjén az érintett szolgálatok tudomására jussanak a csalás tudatosításának erősítése, illetve a kohéziós politikára vonatkozó jogszabályok, közigazgatási eljárások és végrehajtási szabályok hiányosságainak és visszaélésre alkalmas pontjainak azonosítása érdekében.

Az OLAF meggyőződése, hogy a fő elkövetési módok megismerése, illetve a végrehajtási rendszerek hiányosságainak ismerete segíteni fog a Bizottságnak és a nemzeti illetékes hatóságoknak abban, hogy ellenőrzési tevékenységeik irányát jobban meghatározhassák, valamint hogy biztosíthassák a csalás és szabálytalanságok elleni hatásosabb védekezést.

Az esetgyűjtemény kialakítása a csalásmegelőzési stratégiában érintett több csoport igényeinek kíván megfelelni, beleértve a következőket:

- az irányítási és kontrollrendszerekért felelős, felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselők (a Regionális Politikai Főigazgatóság és a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, de a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság és a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság keretében is),
- az irányítási és kontrollrendszerekért felelős nemzeti megbízottak,
- belső ellenőrzési részlegek, IAS,

- OLAF-ellenőrk, a nyomon követést végző megbízottak és a hírszerzéssel foglalkozó személyzet.

E felhasználók igényei részben átfedik egymást:

- kockázatkezelési határozatok a Bizottságnál és nemzeti szinten,
- az irányítási és kontrollrendszerek fejlesztése az elemzés eredményeinek figyelembe vételével, és prioritások meghatározása a dokumentumellenőrzés, helyszíni vizsgálatok és ellenőrzések tekintetében,
- európai uniós és tagállami szintű ellenőrzések és az OLAF vizsgálatainak irányítása,
- tudatosítás a tapasztalt személyzet körében⁵.

Emellett az esetgyűjtemény összefoglalást/áttekintést ad az OLAF által a strukturális fellépések ágazatában végzett vizsgálatok és stratégiai hírszerző tevékenységek elemzéséből csalás elleni nézőpontból levonható főbb következtetésekről. A csalások megelőzésének javítása érdekében szükség szerint ajánlások közzétételére kerül majd sor.

Az elemzést összevonták a tagállamok által a szabálytalanságokat kezelő rendszeren (IMS) keresztül – uniós jogszabályok alapján fennálló kötelezettségeik alapján – megadott adatokkal és információkkal.

Az OLAF operatív tapasztalatainak módszeres elemzése jelentős adalék a szabálytalanságok és csalások fő jellemzői tudásbázisának létrehozásához. Az OLAF által kiadott „Anonimmá tett esetek kompendiuma” fontos eszköz lesz a szabálytalanságok és csalás megelőzését szolgáló kockázatelemzésben, tudatosításban és az engedélyezéssel foglalkozó részlegek képzésében.

3. ÁGAZATSPECIFIKUS ÉRTÉKELÉS

A költségvetési rendelet 53b. cikke⁶ és a hatályos ágazati rendeletek szerint a Bizottság – a megosztott irányítás keretében – végrehajtási feladatokat ruházott a tagállamokra, amelyek a későbbiekben elsősorban a szabálytalanságok megelőzéséért, felderítéséért és orvoslásáért felelnek⁷. A strukturális fellépések csaknem teljes költségvetését a tagállamok kezelik.

A strukturális fellépések terén uniós szinten közös jogi keret érvényesül, mindazonáltal a végrehajtás tagállamonként, a tagállamokon belül régióként, sőt, a különböző tagállamok által végrehajtott konkrét intézkedések között is eltér. Noha a **csalás⁸ bizonyos formái valamennyi programozási időszak és alap tekintetében azonosak**, célszerűbb lenne a programozási időszakból és alapokból kiinduló megközelítés alkalmazása, annak biztosítása érdekében, hogy a kompendium az adott szabályokat és gyakorlatot ismerő, konkrét felhasználói csoport igényeihez igazodjon.

A Bizottság strukturális fellépésekben részt vevő legjelentősebb szervezeti egységei: a Regionális Politikai Főigazgatóság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság. A kedvezményezettek állami és magánszektorbeli szervezetek.

Az OLAF-vizsgálatok e kompendium második részében szereplő elemzése azt tárja fel, hogy a strukturális fellépésekben az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció⁹ és más jogellenes tevékenység a következő három szakasz közül egyben vagy többen fordul-e elő: az odaítélési szakaszban (a felhívás elkészítésekor), a kiválasztási eljárásban és a végrehajtási szakaszban.

A potenciális csalók kihasználják az irányítási és/vagy kontrollrendszerek, illetve legfőképpen a nemzeti végrehajtási jogszabályok esetleges hiányosságait.¹⁰

A. A TAGÁLLAMOK ÁLTAL JELENTETT SZABÁLYTALANSÁGOK ÉS FELTÉTELEZETT CSALÁSOK STATISZTIKAI ELEMZÉSE – AZ EUMSZ 325. CIKKE SZERINTI ÉVES JELENTÉS

Az OLAF hírszerzési elemzése – más források mellett – a tagállamok által¹¹ jelentett szabálytalanságokra¹² és feltételezett csalásra¹³ vonatkozó bejelentéseken alapul. A tagállamoknak 2006 óta a szabálytalanságok Bizottságnak történő jelentésekor meg kell adniuk, hogy az ügyek „feltételezett csalással” jártak-e. A „szabálytalanság” tág fogalom, amelybe a szándékos és nem szándékos magatartás is beletartozik (ezért fogalmilag a csalás is), míg ahhoz, hogy egy eset csalásnak minősüljön, a feltételezett csalásról jogerős büntető bírósági ítéletnek kell megállapítania azt, hogy csalás történt. Tehát a szándékos magatartás/megtévesztés eleme különbözteti meg a csalást a szabálytalanságtól.

A tagállamok által biztosított információkon alapuló elemzések első csoportja statisztikai elemzés. Az OLAF a tagállamok által az Európai Bizottságnak a szabálytalanság-kezelési rendszeren keresztül bejelentett szabálytalanságokból és feltételezett csalásokból indul ki¹⁴.

Az értesítési kötelezettséget a 2007–2013-as programozási időszak vonatkozásában az 1828/2006/EK rendelet 28. cikke hozta létre; a korábbi programozási időszakokhoz kötődő szabálytalanságok tekintetében pedig a 2035/2005/EK rendelettel módosított 1681/94/EK rendelet 3. cikke¹⁵.

A szabálytalanságok statisztikai elemzése az egyik legjelentősebb forrás a Bizottság EUMSZ 325. cikke szerinti éves jelentésének OLAF általi elkészítésekor, illetve legfőképpen a Bizottság és a tagállamok közötti, az ellenőrzési stratégiák összehangolásáról tartott éves koordinációs ülések szempontjából is.

A Bizottság három legutóbbi éves jelentésének (a 2007–2009 évekre) részeként a strukturális fellépések során előforduló csalások és szabálytalanságok tipológiájával kapcsolatban elvégzett elemzésre tekintettel a következő tendenciákat emelték ki:

a) a szabálytalanságok leggyakrabban előforduló típusai gyakorlatilag nem változtak az évek során, megerősítve ezzel a strukturális intézkedésekhez kapcsolódó minták és tendenciák állandóságának fokát és a tagállami beszámolás következetességét is (a leggyakoribb típus a „nem támogatható kiadás”, a második pedig a „közbeszerzési eljárás szabályainak megsértése”);

b) továbbra is az „egyéb szabálytalanság” általános kód a harmadik leggyakrabban használt besorolás. Az ezzel a kóddal bejelentett szabálytalanságok elviekben nem sorolhatóak be a beszámolási rendszer által felkínált egyetlen más leírás körébe sem (ezért ez „maradékkód”);

c) számos tagállamban derítettek fel „okirat-hamisítást”, egy tagállam azonban kiemelkedett, amelyben a legnagyobb gyakorisággal fedtek fel és jelentettek ezt az elkövetési módot megjelölt eseteket.

Továbbra is eltérések mutatkoznak a tagállamok között a bejelentett szabálytalanságok típusait illetően, és az eltérések az évek során viszonylag állandóak maradtak.

A csalás **elterjedtségét** illetően a 325. cikk szerinti éves jelentéshez a 2000–2006-os programozási időszakra végzett elemzés azt állapította meg, hogy a 2009 negyedik negyedévéig az összes tagállam által jelentett 20 335 szabálytalanságból 2234 minősült „feltételezett csalásnak”. Körülbelül 1000 esetben az ismertetett elkövetési mód támogatás iránti hamis vagy hamisított kérelmekkel és hamisított igazoló dokumentumokkal volt kapcsolatos. Emellett mintegy 100 olyan esetet jelentettek, amelyben a csalás ténye megállapítást nyert.

Az átfogó csalási ráta¹⁶ a teljes programozási időszak kifizetései vonatkozásában 0,25 % volt. Ez a ráta kizárólag a nemzeti ellenőrző szolgálatok vagy más uniós, illetve nemzeti szintű ellenőrző hatóságok által a kifizetésekre vonatkozóan felderített és jelentett, feltételezett és bizonyított csalási ügyek eredménye (nem szerepelnek benne a feltételezett, de nem jelentett csalások, illetőleg a fel nem derített ügyek sem).

A tagállami ellenőrző hatóságokkal folytatott éves kétoldalú találkozókhoz az OLAF hozzájárulásának részeként elvégzett elemzés lehetővé tette, hogy a nemzeti hatóságokkal meg lehessen osztani számos csaláskockázati mutatót, amelyek négy csoportba sorolhatók:

1) Igazgatási mutatók: ezek célja az ellenőrzési és irányítási struktúrák csalások felderítésére és jelentésére való megfelelésének mérése:

- Irányítási hiányosságok: ezek mérhetők a visszafizetési arány vizsgálatával (ahol a legalacsonyabb érték a legrosszabb teljesítményt jelzi), a szabálytalanságok felderítése és az azt követő jelentése között eltelt idővel, illetőleg a Bizottság szolgálatai, az Európai Számvevőszék, a nemzeti számvevőszékek stb. által végzett ellenőrzések megállapításaival mérhetők.
- Ellenőrzési hiányosságok: az ellenőrzések akkor minősíthetők gyengének, ha a szabálytalanságokat nem jelentik szabályszerűen vagy eredményeik jelentésen eltérnek a külső (a Bizottság szolgálatai, az Európai Számvevőszék, a nemzeti programengedélyező, a csalás elleni nemzeti szolgálatok által végzett) ellenőrzések eredményeitől, vagy mert az ellenőrzéseket megfelelő felügyelet vagy felülvizsgálat nélkül bízzák magánszektorbeli szervezetekre.

Irányítási és/vagy ellenőrzési hiányosságok esetében az érintett tagállam decentralizációjának mértéke súlyosbító tényező lehet.

2) Földrajzi mutató: a 2000–2006-os programozási időszakra jelentett, feltételezett csalások elemzése egyes földrajzi területeken kiemelkedő gyakoriságú előfordulást jelez. A feltételezett csalások többségét a fővárosok környékén, a tagállamok leggazdagabb és legkevésbé fejlett részeiben derítették fel.

3) Gazdasági és társadalmi mutatók: a csalás kockázatának leginkább kitett ágazatok az építőipar, a hulladékártalmatlanítás, és egyes országokban az idegenforgalom. A

figyelembe vett társadalmi körülmények közül az „érzékelt” korrupció magasabb indexe vagy a közigazgatás elleni büncselekményekért kiszabott ítéletek magasabb száma mutatja, mennyire tartják be a jogállamiság alapelvét.

4) Egyedi mutatók: az egyes tagállamokat (de akár tagállamon belüli régiókat is) jellemző helyzettel kapcsolatban egyedi mutatók alakíthatók ki, amelyek a környezet, a gazdasági és társadalmi helyzet vagy az aktuális közigazgatási berendezkedés egyedi vonatkozásait veszik figyelembe.

Végezetül e kompendium keretében a IV. fejezetben ismertetett csoportok kapcsán bejelentett szabálytalanságokat illetően elvégzett statisztikai elemzés megerősíti az éves koordinációs találkozók fent említett elemzésének következtetéseit.

Valójában a statisztikai elemzés legjelentősebb eredményei azt a tényt emelik ki, hogy a legtöbbször (19 %-ban) jelentett szabálytalanságtípus, amely egyben a legnagyobb összeget (22 %) érinti, a „nem támogatható kiadások” típus. Ez utalhat egyrészt arra, hogy a támogathatósági szabályok nem kellően egyértelműek a végző kedvezményezettek számára, másrészt pedig arra, hogy az első szint ellenőrzés általában eredményes az ilyen típusú szabálytalanságok esetében.

A „közbeszerzési eljárás szabályainak megsértése” az összegeket tekintve a második legjelentősebb szabálytalanságtípus (16 %).

Ez a szabálytalanság időnként a közbeszerzési jogszabályok egyszerű félreértelmezésére vagy a megfelelő eljárások ismeretének hiányára vezethető vissza; néhány esetben azonban a bünyői nyomozás feltárja a közbeszerzési szabályok szándékos megsértését, amely célja, hogy egyes ajánlattevőket korrupció vagy „részhajlasi kultúra” okán elnyerjen részesítsenek.

A szabálytalanságok felderítésére használt módszerek elemzése azt jelzi, hogy a leggyakrabban jelentett felderítési mód a „dokumentumok ellenőrzése”, a „nemzeti hatóság által végzett igazgatási vagy pénzügyi ellenőrzés”, az „egyéb ellenőrzés”, „egyéb tények”, „közösségi ellenőrzések” és „kezdeti bírói vizsgálat”. A feltételezett csalásokat rendszerint a bírói vizsgálatok, a nemzeti adóellenőrzések és a csalás elleni nemzeti szolgálatok munkája tárja fel. Mindezen ellenőrzések rendszerint a második szint tevékenységhez, és a csalás elleni hatóságok vagy az uniós ágazati szabályozásban létrehozott rendes ellenőrzési láncolatán kívüli jogalkalmazó hatóságok tevékenységéhez kapcsolódnak.

B. A HÍRSZERZÉSI PROJEKTEK EREDMÉNYEI

A közös csalásmegelőzési stratégia értelmében azonosított csaláskockázat-értékelési intézkedések részeként az OLAF végrehajtott egy kísérleti projektet, amely egy uniós régióra és egy másik projektet, amely egy tagállamra összpontosított.

Az elemzéshez használt információforrások körébe tartoztak a tagállamok által bejelentett szabálytalanságok, az OLAF-vizsgálatok, a nemzeti hatóságoktól bekért különleges egyszerű hozzájárulások, a bizottsági szolgálatok, a nemzeti számvevőségek és az Európai Számvevőségek ellenőrzési jelentései, valamint az interneten elérhető, hivatalos kormányjelentések és a vonatkozó sajtóközlemények.

Az elemzés lehetővé tette a veszélyforrások azonosítása fogalmi keretének kialakítását és a projektciklus három fő szakaszára jelentett veszélyeik meghatározását:

- a. Az odaítélési szakaszban a pályázati felhívások elkészítésekor a politikai hatóság képviselői vagy bünszervezetek tagjai, illetve a kritériumok és a pályázati felhívás feltételei meghatározásának befolyásolására törekvő más csoportok tagjai megkereshetik a tisztviselőket, hogy már az eljárás legelejétől befolyásolják az eredményt.
- b. A kiválasztási szakaszban jogi személyek képviseletében eljáró vagy bünszövetkezethez tartozó magánszemélyek vagy magánszemélyek csoportjai követhetnek el jogellenes cselekményeket a beszerzési eljárás kimenetelének befolyásolása, illetve a finanszírozás szükséges feltételek vagy gazdasági életképesség nélküli megszerzése céljából.
- c. A végrehajtási szakaszban egyértelműen a pénzeszközök végső kedvezményezettje (magánszemélyként vagy csoport/szervezet részeként) a legjelentősebb veszélyforrás, és számos tevékenységet végezhet az alábbiak érdekében:
  - (1) a tervezett finanszírozás egy részének eltulajdonítása;
  - (2) a pénzügyi támogatás egészének vagy egy részének elsikkasztása;
  - (3) ellenőrzések lefolytatásának megakadályozása.

Ezen túlmenően – tekintve a társfinanszírozott intézkedések végrehajtásának magas szintű regionális decentralizáltságát, illetve a pénzeszközök kedvezményezettjei és az intézkedések végrehajtásáért felelős személyek között a viszonylagosan kis földrajzi területen fennálló személyes kapcsolatokat – nagyobb a valószínűsége az összeférhetlenségnek, különösen a projektciklus első szakaszával kapcsolatban.

Az eddig elvégzett két csaláskockázat-értékelés alapján a következő javaslatok tehetők:

- d. A Bizottság az európai pénzeszközök kedvezményezettjei nevének nyilvánosságra hozatalát célzó átláthatósági kezdeményezésének ki kell terjednie azon vállalatok nevére is, akik a kedvezményezett nevében ténylegesen végrehajtják a projekteket (azaz a legmagasabb finanszírozásban részesülnek).
- e. Az első vagy második szintű ellenőrzések elvégzésének külső vállalkozásokhoz történő kiszervezése különösen kényes kérdés. Ezekben az esetekben javasoljuk, hogy a tagállamok hozzanak létre külön központi eljárásokat az „ellenőrök” kiválasztására.
- f. A csalás elleni küzdelem esélyeinek további javítása érdekében létre lehet hozni nemzeti vagy regionális „forró drótot”, amelyen a lakosság bejelentheti a gyanús ügyeket. Ez a javaslat már a közös csalásmegelőzési stratégia keretében is megfogalmazódott.
- g. Mérlegelni kell a Bizottság ellenőrzési megközelítésének kiegészítését. A projektellenőrzéseket továbbra is szükséges elemnek tekintjük, és azokat a rendszerellenőrzések kiegészítésére lehet használni.
- h. A tagállami hatóságoknak a projektek vonatkozásában több (és eredményesebb) helyszíni ellenőrzést kell lefolytatniuk.

- i. A csalások megelőzéséhez és felderítéséhez elengedhetetlen az uniós kiadásokra vonatkozó összes adat központosítása. A csalás elleni nemzeti szolgálatok általában központosítottak, és számukra rendszeres betekintést kell nyújtani ezekbe az adatokba, különösen az erősen decentralizált közigazgatású országokban.
- j. A figyelmeztető jelzések és a csalások fajtáinak tudatosítása a személyzet körében.

C. AZ OLAF OPERATÍV TEVÉKENYSÉGÉNEK EREDMÉNYEI

A statisztikai elemzések a feltételezhető csalás vagy szabálytalanság nemzeti szinten felderített eseteinek mennyiségi és minőségi vonatkozásaival foglalkoznak, míg az anonimán tett ügyek az OLAF vizsgálati tapasztalatait tükrözik és áttekintést adnak a leggyakoribb elkövetési módokról és a kohéziós politikát végrehajtó rendszer hiányosságairól.

A legjelentősebb feltárt hiányosságok a következők:

- a) A kohéziós politikát érintő, gondatlanságból okozott szabálytalanságok konkrét szankcionálásának hiánya. Ilyen szankciók a 2988/95/EK, Euratom rendelet 5. cikkének (1) bekezdése alapján vehetők fel a nemzeti jogba.
- b) Az irányító és ellenőrző rendszerek függetlenségét külső befolyásból fenyegető veszélyek.
- c) Rossz minőségű első szintű ellenőrzések.
- d) A végső kedvezményezettek készpénzes kiadásai elszámolásának lehetősége.

Emellett az OLAF gyakorlatban szerzett operatív tapasztalatai a következőket jelzik:

- A programok irányításában és ellenőrzésében bankok és/vagy pénzügyi intézmények közvetítő szervezetként való igénybevétele nem feltétlenül biztosítja a funkcióknak a végső kedvezményezett és az ellenőrzést végző szerv közötti megfelelő szétválasztását, amely egyes esetekben kedvezményezett és a pénzügyi intézmény és/vagy bank ügyfele is lehet.
- Az első szintű ellenőrzések – amelyek a projekt különböző szakaszaiban pusztán a dokumentumok rutinellenőrzésből állnak – nem eredményesek az esetleges csalások és/vagy szabálytalan tevékenységek felderítésére. A SMART-szemponatok érvényesülése, azaz a projektek specifikus (Specific), mérhető (Measurable), teljesíthető (Achievable), reális (Realistic) és határidőhöz kötött (Timely) jellegének és kötelezően elérendő célkitűzéseinek hiánya növeli a pénzügyi támogatással való visszaélés és a várt hatás késleltetésének kockázatát.
- A nemzeti, regionális és uniós szintű, több forrásból érkező közfinanszírozás célkitűzései gyakran átfedik egymást, és ez – megfelelő központi kormányzati szintű felügyelet hiányában – a kettős finanszírozás magas kockázatának tekinthető. A kockázat még nagyobb azon tagállamok esetében, amelyek ún. „visszamenőleges projektek” tekintetében is igazolnak kiadásokat.

4. A KOMPENDIUM FELÉPÍTÉSE

A kompendium adatai rövidített és tömörített formában, a csalásmegelőzési modul¹⁷ alapján kerülnek bemutatásra.

Az OLAF kifejlesztett egy csalásmegelőzési informatikai eszközt is; ezt a modult beépítette elektronikus ügykezelési rendszerébe. Az eszköz lehetővé teszi az OLAF feljogosított – pénzügyi és igazgatási nyomon követéssel és adatelemzéssel foglalkozó – személyzete számára az OLAF-vizsgálatok eredményeinek vagy más vonatkozó adatoknak módszeres és előre meghatározott módon történő vizsgálatát. A csalásmegelőzési modulból kigyjtott adatok különböző kritériumok szerint rendezhetők (pl. az érintett alap, tagállam, programozási időszak, főigazgatóság, program vagy a felderített szabálytalanság típusa szerint).

A csalásmegelőzési modult adatok összeállítására használják, beleértve az OLAF által a Bizottság csalásmegelőzési politikájának végrehajtására használt adatokat is. Az adatok főként az OLAF-vizsgálatok pénzügyi nyomon követéséhez kapcsolódnak, de származhatnak a bünygi segítségnyújtás körébe tartozó ügyekből, a megfigyelt ügyekből és a megalapozatlan ügyekből (amelyekben az OLAF nem indított vizsgálatot) és – kivételesen – folyamatban lévő ügyekből is. Szerepelnek benne a tagállamokhoz a jelentési kötelezettség keretében beérkezett szabálytalanságok besorolására vonatkozó információk is. A modul ajánlások megfogalmazásához történő használatra alakították ki, és gyarapítani fogja a tipikus ügyekből gyjteményét is.

Nem az ügyek teljes részletességgel történő bemutatása a cél, hanem hogy az adott eset lényegi jellemzőire összpontosítva meg lehessen előzni a jövőbeli szabálytalanságokat.

Az esetgyjteményben ismertetett elkövetési módokról további részletek után érdeklődő bizottsági szervezeti egységek és intézmények számára kiegészítő információk adhatók meg – a szükséges mérték elvét követve.

Az esetgyjtemény információi a következő elrendezésben jelennek meg:

Terület

Szakpolitikai terület. Ebben az esetgyjteményben az OLAF által az ERFA, az ESZA, az EMOGA-iránymutatás és a HOPE területét érintő strukturális fellépések terén az 1994–1999-es és a 2000–2006-os programozási időszakra vonatkozóan vizsgált ügyek szerepelnek.

A szabálytalanság besorolása

A csalás/szabálytalanság típusa egy listából választható ki (lásd a mellékletet).

Veszély (átfogó értékelés): Sárga – Narancs – Vörös

Az anonimá tett eseteket aszerint értékelték, hogy mekkora veszélyt jelentenek az uniós költségvetésre vagy az uniós intézményeknek a polgárok és gazdasági szereplők körében fennálló megbecsülésére. Az értékelés a következő tényezőket egyesíti / veszi számításba:

- a szabálytalanság hatása,
- a szabálytalanság felderítésének vagy a megelőző intézkedések meghozatalának nehézsége, és
- hogy ismétlődő formáról van-e szó.

		BEVÁLT CSALÁS– MEGELŐZÉSI INTÉZKEDÉSEK ¹⁸	ISMÉTLŐDŐ FORMA nem feltétlenül az adott intézkedés keretében	AZ UNIÓ PÉNZÜGYI ÉRDEKEIRE vagy MEGÍTÉLÉSÉRE GYAKOROLT HATÁS
Sárga	ALACSONY	Módszeres ellenőrzés	Elszigetelt eset	Korlátozott hatás (pl. a költségelem támogatható, de felduzzasztott ák)
Narancs	KÖZEPES	Adott kockázat azonosítása esetén ellenőrzés	Korlátozott számú OLAF operatív eset	Közepes hatás (pl. elfinanszírozással kapcsolatos csalás)
Vörös	MAGAS	Megelőző intézkedést nem vezettek be	Jelentős számú OLAF operatív eset	Jelentős hatás (pl. a teljes projekt színlelt, szabálytalan beszerzés)

Az elkövetési mód ismertetése (csalási forma, szabálytalanság)

Ez a mező tartalmazza a szabálytalanság, állítólagos csalás, jogellenes tevékenység vagy korrupció anonimá tett leírását és az elkövetés módját.

Azokat az információkat tünteti fel, amelyeket a pénzügyekkel foglalkozó személyzetnek a kiadás életciklusa alatt figyelembe kell vennie.

Felderített hiányosságok

Ez a mező ismerteti a bevezetett nemzeti keretrendszer stb. irányítási és/vagy kontrollrendszereiben az OLAF által kimutatott azon hiányosságokat, amelyek lehetővé tették vagy segítették az elkövetőket a szabálytalanságok elkövetésében.

Ez nem azt jelenti, hogy az OLAF véleménye szerint az engedélyező részlegnek és/vagy tagállamnak további ellenőrzési vagy más intézkedéseket kell hoznia, hanem az OLAF azzal kapcsolatos álláspontjára utal, hogy a szabálytalanságokat miként lehetett volna megelőzni.

Az érintett engedélyező tisztviselő és/vagy tagállam felelőssége a kockázatnak megfelelő és azzal arányos intézkedés meghozatala.

Figyelmeztető jelzések

A figyelmeztető jelzések azokat a fejleményeket vagy helyzeteket emelik ki, amelyeknél szabálytalanság vagy csalás gyanú állhat fenn.

A pályázati felhívásban az igen szűk körű leírás például utalhat a csupán egy szolgáltató számára „testreszabott feltételekre”. Összeférhetetlenségre utalhat az ugyanazon értékelő által készített nagyszámú értékelés vagy az értékelő és a támogatást kérelmező szervezet közötti kapcsolat.

A figyelmeztető jelzések jelenlétének éberré kell tennie a Bizottság pénzügyi irányítással foglalkozó személyzetét, és segít nekik a hasonló elkövetési módok azonosításában és intézkedések – pl. további ellenőrzések, bejelentés az OLAF-nak stb. – meghozatalában.

A Bizottság kizárásokat tartalmazó adatbázisa, vagyis a korai elrejelző rendszer (amely a strukturális fellépések tekintetében kevésbé releváns) biztosítja, hogy az uniós érdekekre veszélyt jelentő jogalanyokra vonatkozó információkat terjesszék, míg az esetgyűjtemény célja a szabálytalanságok formáira és a figyelmeztető jelzésekre vonatkozó információk érdekelttel való megosztása.

Ajánlás (adott esetben)

Az egyes esetek vagy esetek csoportjainak elemzését követően az OLAF egyedi és/vagy általános ajánlásokat kíván megfogalmazni. Egyetlen ajánlás kapcsolható több csalásmegelőzési esethez is, illetve többre is vonatkozhat.

5. AZ ANONIMMÁ TETT ESETEK KOMPENDIUMA

Tartalomjegyzék

Jelmagyarázat:

FP-szám	A csalásbiztossági akta száma
Terület	A feltételezett csalás vagy szabálytalanság által érintett strukturális alap
Programozási időszak	Az a programozási időszak, amelyikben a szabálytalan projektet végrehajtották
A szabálytalanság besorolása	A feltételezett csalás vagy a vizsgálatban felderített szabálytalanság típusa
A szabálytalanság	A szabálytalanság-kezelési rendszerben (IMS) a feltételezett csalás vagy

kódja	szabálytalanság azonosítására használt kód
IMS-jelentés	Azt jelöli, hogy a tagállam jelentette-e a feltételezett csalást vagy szabálytalanságot
Veszély	Meghatározza a feltételezett csalás vagy az OLAF-vizsgálatban felderített szabálytalanság veszélyességének mértékét
A csalási forma leírása	Ismerteti a feltételezett csalás vagy szabálytalanság elkövetési módját
Felderített hiányosság	Rámutat a rendszer csalás vagy szabálytalanság elkövetése által kiaknázott hiányosságára
Figyelmeztető jelzések	Azonosítja a csalás vagy szabálytalanság elkövetésekor előforduló tevékenységeket, körülményeket vagy tényeket

1.1. „Hamis nyilatkozat – hamis vagy hamisított dokumentumok vagy az igazoló dokumentumok hiánya” csoport

FP-szám	172
Terület	ERFA
Programozási id•szak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Hamis nyilatkozat
A szabálytalanság kódja	818
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A végs• kedvezményezett (egy állami szerv) egy régi ingatlan felújítására és „közcélokra” való hasznosítására irányuló projektet nyújtott be az irányító hatóságnak.</p> <p>A vizsgálatok kimutatták, hogy a támogathatósági kritériumoknak való megfelelés érdekében a végs• kedvezményezett hamis nyilatkozatokat nyújtott be az irányító hatóságnak.</p> <p>A támogatást visszamen•legesen az 1994–1999-es programozási id•szakra számolták el, mivel a projektet már végrehajtották, amikor az irányító hatóság odaítélte a finanszírozást.</p> <p>A visszamen•leges projektek olyan projektek, amelyeket már végrehajtottak, vagy amelyek végrehajtása folyamatban van, és amelyeket nemzeti pénzügyi forrásokból finanszíroznak, továbbá amelyek tekintetében az irányító hatóság utólag úgy dönt, hogy a strukturális alapok forrásai segítségével finanszírozza, azzal a feltétellel, hogy a szóban forgó pénzügyi források megfelelnek az intézkedés céljának, és a kohéziós politika végrehajtásáról szóló uniós rendelettel megállapított szabályoknak.</p> <p>Elkövetési mód: A végs• kedvezményezett hamis nyilatkozatokat</p>

	<p>nyújtott be az irányító hatóságnak a projekt odaítélési szakaszában.</p> <p>Konkrétabban: a végső kedvezményezett által megjelölt „közcél” soha nem teljesült, és a végső kedvezményezett hamisan nyilatkozott arról, hogy a telek és a felújítandó épület tulajdonosa.</p>
Felderített hiányosság	<p>Jogalkotási: A visszamenőleges projektekre vonatkozó csalás elleni szabályok hiánya.</p> <p>Kontroll/irányítási rendszer: Az irányítási rendszer nem vetette össze a végső kedvezményezett nyilatkozatát a nyilvános ingatlan-nyilvántartással.</p> <p>Belső iránymutatás hiánya az első szint ellenőrzést végző hatóság által elvégzendő ellenőrzésekről, beleértve az ingatlan tényleges felhasználásnak ellenőrzésére vonatkozó iránymutatást is.</p> <p>A szabálytalanságok bejelentésére szolgáló rendszer nem megbízható, mivel a tagállam nem jelentette be ezt a szabálytalanságot.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A projekt odaítélése visszamenőleges.</p> <p>A projektteljesítés helyének változása.</p>

FP	143
Terület	ESZA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Hamis nyilatkozat – hamisított dokumentumok – a szükséges jellemzőkkel nem rendelkező kedvezményezett
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	214 – 408 – 818
Veszély	Narancs
A csalási	Egy gazdasági szereplő támogatást kért szakképzésre anélkül, hogy

forma leírása	<p>megfelelt volna az ajánlati felhívásban el• írt, szakértelemre, szervezetre és képzettségre vonatkozó általános feltételeknek.</p> <p>A gazdasági szerepl• azonban hamis dokumentációt és hamis nyilatkozatokat nyújtott be az irányító hatóságnak annak bizonyítása érdekében, hogy megfelel az ajánlati felhívás követelményeinek. Emellett felduzzasztott összeg• költségelszámolást nyújtott be az irányító hatóságnak, ezáltal túlzott költségeket tüntetett fel.</p> <p>A csalást a végs• kedvezményezett egy ismer• se tette lehet• vé, aki az irányító hatóság értékel• tanácsának (azaz a finanszírozandó projektek kiválasztásáért felel• s szerv) tagja volt.</p> <p>Elkövetési mód: Az odaítélési szakaszban a gazdasági szerepl• támogatást kért, és az irányító hatóságnak hamis nyilatkozatokat és hamisított dokumentumokat nyújtott be a rá vonatkozó támogathatósági kritériumok tekintetében. Ezek a hamisított igazolások és dokumentumok – az értékel• tanács tagja által gyakorolt nyomással együtt – lehet• vé tették a gazdasági szerepl• számára a támogatáshoz való hozzájutást és az operatív program végs• kedvezményezettjévé válást.</p> <p>A végrehajtási szakaszban a végs• kedvezményezett – a számlák vagy a kiadásokat bizonyító, egyenérték• bizonylatok helyett hamis költségelszámolás benyújtásával – olyan költségigényt terjesztett be az irányító hatóságnak, amely meghaladta a projekt tényleges költségeit.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az odaítélési eljárásban részt vev• személy nyomást gyakorolt a támogatás egy adott gazdasági szerepl• nek történ• odaítélése érdekében.</p> <p>Nem állt rendelkezésre arra vonatkozó iránymutatás, hogy milyen ellen• rzéseket kell végezni a projekt odaítélési szakaszában a tekintetben, hogy a végs• kedvezményezett rendelkezik-e a projekt végrehajtásához szükséges kapacitással.</p> <p>Az irányító hatóság nem kérte fel az értékel• tanács tagjait a felel• sség kizárására vonatkozó nyilatkozat aláírására. A végs• kedvezményezett által a költségigény alátámasztására benyújtott és az irányító hatóság által elfogadott dokumentáció (a végs• kedvezményezett igazoló bizonyíték nélkül tett nyilatkozatai) nem volt összhangban a strukturális alapok végrehajtására vonatkozó szabályokkal, illetve a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>A végs• kedvezményezett által a támogathatósági követelményekre és/vagy felmerült költségekre igazoló bizonylatok nélkül tett nyilatkozatok.</p>

	<p>Az irányító hatóság kiszervezte a projektek kiválasztását.</p> <p>A projekt végső kedvezményezettől eltérő jogi/természetes személyek általi végrehajtása.</p>
--	---

FP	265 – 165 – 169 – 186 – 187
Terület	ERFA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Hamis igazoló dokumentumok – hamisított elszámolás
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	213 -214 – 103
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezett (helyi önkormányzatok társulása) infrastrukturális projekt végrehajtására kapott támogatást. Ezt követően egy olyan természetes személyt jelölt ki projektmenedzserként, aki a végső kedvezményezettel sem tagi, sem alkalmazotti viszonyban nem állt, és tevékenységét a végső kedvezményezett nem ellenőrizte.</p> <p>A projektmenedzser (akit felhatalmaztak a végső kedvezményezett képviselőjében történő eljárásra) alvállalkozásba adta a beruházást.</p> <p>Az alvállalkozó költségeinek lefaragása érdekében nem csak figyelmen kívül hagyta a végső kedvezményezettel kötött szerződés feltételeit, de fel nem merült költségekre vonatkozó, hamisított számlákat nyújtott be a végső kedvezményezettnek, az pedig az irányító hatóságnak.</p> <p>A hamis számlák következtében az alvállalkozó elszámolásai is hamisítottak voltak.</p> <p>Elkövetési mód: A támogatás odaítélési szakaszában a végső kedvezményezett nyomást gyakorolt az irányító hatóságra egy adott projekt finanszírozása érdekében. Ezt a nyomásgyakorlást a végső kedvezményezett sajátos jellege (helyi önkormányzat) tette lehetővé,</p>

	<p>illetve hozzájárult ahhoz, mivel a végső kedvezményezett jelentős politikai befolyással rendelkezik. A projekt odaítélése után a végső kedvezményezett a projektnek a nevében történő végrehajtásra projektmenedzsert jelölt ki anélkül, hogy annak tevékenysége vonatkozásában ellenőrzési, átláthatósági és elszámoltathatósági keretet hozott volna létre.</p> <p>A projektmenedzser – aki teljes jogkörben képviselte a végső kedvezményezettet – nemcsak a saját vállalatára bízta a beruházást (aminek következtében a végső kedvezményezett képviselőjének és az alvállalkozónak az érdekei egybeestek), de fel is duzzasztotta a projekt költségeit.</p> <p>A költségeket az alvállalkozó által kibocsátott hamis számlák irányító hatóságnak történő benyújtásával, valamint a végső kedvezményezett és az alvállalkozó szerződésében elírt egyes munkák el nem végzésével duzzasztották fel.</p> <p>A hamis számláknak az alvállalkozó számviteli rendszerébe való bevitele automatikusan az elszámolásai meghamisításához vezetett.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: a csalás a végső kedvezményezettnél az ellenőrzés, az átláthatóság és az elszámoltathatósági szabályok betartásának hiánya következtében volt lehetséges, amely lehetővé tette a projektmenedzser számára a tényleges döntéshozatalt és a projektvégrehajtásra kiosztott összegek felügyelet nélküli elköltését.</p> <p>Az irányító hatóság elmulasztotta annak ellenőrzését, hogy a végső kedvezményezett olyan eljárásokat és ellenőrzéseket vezetett-e be, amelyek biztosíthatták volna az átláthatóság és elszámoltathatóság elvének betartását.</p> <p>A végső kedvezményezett nem felügyeli a projekt végrehajtását.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Az alvállalkozó pénzügyi nehézségei.</p> <p>Az alvállalkozó határidők és szerződéses feltételek módosítására irányuló kérése.</p>

FP-szám	175
Terület	ESZA
Programozási időszak	2000–2006

A szabálytalanság besorolása	Hamis és hamisított igazoló dokumentumok
IMS-jelentés	Igen
A szabálytalanság kódja	213 – 214
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezett felduzzasztotta költségeit azzal, hogy valótlán költségekre vonatkozó hamis számlákat nyújtott be az irányító hatóságnak.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett (részvénytársaság) részvényesei egy másik részvénytársaságot hoztak létre, amelynek egyetlen célja – a költségek felduzzasztása céljából – számlák kiállítása volt a végső kedvezményezett részére. Ennek a nem működő részvénytársaságnak a székhelye ugyanott volt, mint a végső kedvezményezetté, és állítólag alkalmazottai is ugyanazok voltak.</p>
Felderített hiányosság	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Nincs olyan rendszer vagy elemzés, amely lehetővé tenné a végső kedvezményezett által a kiadások igazolására benyújtott bizonylatok és az irányító hatóság által gyűjtött más adatok közötti következetlenségének kimutatását (ebben az esetben jelentős következetlenség mutatkozott amiatt, hogy a végső kedvezményezett címe megegyezett a legnagyobb beszállítója címével).</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A projekt költségeinek jelentős része csak a végső kedvezményezett egyik beszállítójához kapcsolódott.</p> <p>A végső kedvezményezett és beszállítójának részvényesei azonosak.</p> <p>A végső kedvezményezett és egyik beszállítójának címe megegyezik. A beszállító nem működik, a tevékenység beszüntetése vagy csúszás miatt.</p>

FP	285
Terület	ESZA
Programozási időszak	2000–2006

A szabálytalanság besorolása	Hamisított igazoló dokumentumok
A szabálytalanság kódja	213
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezett több szakképzési projektet hajtott végre, amelyekhez ugyanazon tagállam különböző irányító hatóságaitól kapott támogatásokat.</p> <p>A végső kedvezményezett a tényleges költségek több mint kétszeresének megfelelő személyi jellegű ráfordításokat igényelt vissza az illetékes hatóságoktól.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett két különböző módszerrel duzzasztotta fel személyi jellegű ráfordításait:</p> <p>a) hamis (és felduzzasztott) óradíjat jelentett be a személyi jellegű ráfordítások vonatkozásában. Az egy alkalmazottra vetített bér, adó, társadalombiztosítási járulék és igazgatási költségek valójában a visszaigényelt költségek felét tették ki;</p> <p>b) felduzzasztotta a bevallott munkaórák számát.</p> <p>A csalás leplezése érdekében a végső kedvezményezett költségelszámolásához csatolt egy könyvvizsgáló által kiadott hamis, a költségek elszámoltathatóságára vonatkozó nyilatkozatot.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontrollrendszer: A belső iránymutatások nem írnak el módszerek ellenőrzéseket ugyanazon végső kedvezményezett által végrehajtott hasonló projektek esetében, amennyiben egy projekt ellenőrzése súlyos szabálytalanságokra világít rá.</p> <p>A kiadásokat olyan könyvvizsgáló hitelesíti, aki a végső kedvezményezett alkalmazottja vagy megbízottja (a funkciók szétválasztása elvének hiánya).</p> <p>Az irányító hatóság az első szint ellenőrzések elvégzésekor nem ellenőrizte a bérlistákat és/vagy az alkalmazottak szerződéseit, hanem a végső kedvezményezett könyvvizsgálója által kiállított kiadásigazoló nyilatkozatra hagyatkozott.</p>
Figyelmeztetés	A végső kedvezményezett nehéz pénzügyi helyzete, amely növelte a

jelzések	<p>csalás elkövetésének szükségességét.</p> <p>Egyetlen ügyletből származik a teljes projektköltség több mint fele.</p> <p>A kiadásokat a végző kedvezményezett alkalmazottja vagy alvállalkozója igazolja.</p>
----------	---

FP	314
Terület	ESZA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamisított dokumentumok – Nem támogatható kiadások
A szabálytalanság kódja	213 – 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A projekteket két végző kedvezményezettnek ítélték oda a helyi közigazgatás és a civil társadalom közötti együttműködés javítása érdekében végzett intézkedésekért.</p> <p>A végző kedvezményezettek részvényesei politikusok és helyi önkormányzati képviselők voltak.</p> <p>A végző kedvezményezettek fő tevékenysége szemináriumok és konferenciák szervezése volt. Nyilvánvaló volt azonban, hogy e tevékenységekre hétvégén, üdülőhelyeken került sor, és a tevékenységeket gyakorta nem dokumentálta jelenléti ív vagy a rendezvény összefoglalója, illetve a rendezvényre vagy a rendezvény alatt készült más dokumentáció.</p> <p>Emellett a szemináriumok és előadások témája, helye és ideje (hétvége) teljesen mesterségesnek, és a projekt célja tekintetében mindenképpen haszontalannak tartott.</p>

	<p>Elkövetési mód: Igen alacsony t•kével és szegényes infrastruktúrával rendelkező nem kormányzati társulások vagy korlátolt felel•sség• társaságok létrehozása. Támogatás kérése a támogatás elnyeréséhez szükséges feltételek mesterséges megteremtésével. Nem dokumentált és a projekt vagy operatív program céljával nem összeegyeztethető költségek benyújtása az irányító hatóságnak, nem támogatható kiadások igazolásának kizárólagos szándékával.</p> <p>Ezek a kiadások főként a végs• kedvezményezett vezetői vagy részvényesei (illetve rokonaik) szállodai elhelyezése és a számukra történő autóbérlés költségeiből álltak.</p>
<p>Felderített hiányosságok</p>	<p>Irányítási rendszer/kontrollrendszer: A politikai nyomás a támogatás meghatározott kedvezményezetteknek, nem pedig a legjobb projektnek történő nyújtására összpontosított. A végs• kedvezményezett által a kifizetés igényléséhez benyújtott igazoló bizonylatok ellenőrzésének hiánya.</p> <p>Az irányító hatóság nem követte és/vagy tartotta be a közbeszerzésre vonatkozó útmutatókat és belső szabályokat, és a helyszíni ellenőrzés során nem észlelte a közbeszerzési szabályok megsértését.</p>
<p>Figyelmeztető jelzések</p>	<p>Kapcsolatok/ismeretségek a végs• kedvezményezett és az irányító hatóság között.</p> <p>A végs• kedvezményezett közvetlenül a támogatás iránti kérelem benyújtása előtt jön létre.</p> <p>A végs• kedvezményezett vezetősége az adott végrehajtási területen kevés tapasztalattal rendelkezik, vagy abban egyáltalán nincs tapasztalata.</p> <p>A végs• kedvezményezett általános vagy elnagyolt módon ismerteti a végrehajtott fellépéseket.</p> <p>Sok kiadás merül fel hétvégén vagy a végs• kedvezményezett székhelyétől eltérő helyen.</p> <p>A projektet több és igen hasonló elvárt szolgáltatás jellemzi.</p>

<p>FP-szám</p>	<p>176</p>
<p>Terület</p>	<p>ERFA</p>

Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamisított igazoló dokumentumok
IMS-jelentés	Igen
A szabálytalanság kódja	213
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A végs• kedvezményezett hamis számlákat nyújtott be az irányító hatóságnak költségei felduzzasztása, és ezzel nagyobb visszatérítés elérése érdekében.</p> <p>Elkövetési mód:</p> <p>A végs• kedvezményezett a következ• módon járt el:</p> <p>a) a szállítói számlákat akként hamisította, hogy a vásárlást igazoló számlán feltüntetett összeghez egy nullát hozzáírt (pl.: a 100 EUR összeg• számlát 1000 EUR összegre hamisította);</p> <p>2) az eltúlzott összegeket (példánkban 1000 EUR-t) kifizette a beszállítónak. Ennek oka, hogy ellen•rzés esetén a végs• kedvezményezett bankszámlakivonata és könyvelése ellentmondásos lett volna;</p> <p>3) a jogosulatlan összeg (100 EUR helyett 1000 EUR) megszerzése érdekében benyújtotta a hamisított számlát az irányító hatóságnak;</p> <p>4) amint az irányító hatóság kifizette a felduzzasztott összeget (1000 EUR-t), könyvelési hibára hivatkozva elkérte a szállítótól az eredeti és valós számla összege (100 EUR) és a túlfizetett és hamisított számla összegének (1000 EUR) különbségét (1000 EUR – 100 EUR = 900 EUR).</p>
Felderített hiányosság	<p>Irányító és ellen•rz• rendszer:</p> <p>Az igazoló dokumentumok összevetésére vonatkozó általános szabályok és iránymutatások hiánya.</p> <p>A hamis számlákra összpontosító kockázatelemzés hiánya.</p> <p>A végs• kedvezményezett által benyújtott tételek piaci ára</p>

	ismeretének hiánya.
Figyelmeztet• jelzések	<p>Kerek összegre szóló számlák.</p> <p>Azonos szállító vagy sok különböz• szállító.</p> <p>Külföldi szállító, noha a termékek/szolgáltatások a hazai piacon is beszerezhet• ek hasonló vagy alacsonyabb áron.</p> <p>Az átlagos piaci árat lényegesen meghaladó ár.</p>

FP	148
Terület	ESZA
Programozási id•szak	2000–2006
A szabály- talanság besorolása	Hamis dokumentumok – hamis számlák – korrupció
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalan- ság kódja	213 – 850
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A végs• kedvezményezett költségeit – hamis dokumentáció és hamis számlák benyújtásával – eltúlzott összegben vallotta be.</p> <p>A hamis dokumentáció soha meg nem tartott vagy csak részben megtartott tanfolyamokhoz kapcsolódott.</p> <p>Elkövetési mód: A végs• kedvezményezett a tanfolyamokra vonatkozóan meghamisított néhány igazoló bizonylatot: könyvelést, jelenléti íveket és vásárlást igazoló számlákat.</p> <p>Ezután a dokumentációt kifizetés igénylése érdekében benyújtotta az irányító hatóságnak.</p> <p>A benyújtott dokumentumokat az irányító hatóságnál els• szint• ellen•rzésnek kellett volna alávetni. Az ezen ellen•rzéseket végz• személy azonban eltitkolta a csalást, mivel a végs• kedvezményezett megvesztegette.</p>

Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az irányítási rendszer a személyzet egy tagjának megvesztegetése miatt nem működött megfelelően.</p> <p>Az első szint ellenőrzések nem megbízhatóak.</p> <p>A tájékoztatás és átláthatóság hiánya a tanfolyam résztvevői felé a tanfolyam célját, időtartamát és feltételeit illetően.</p> <p>Az ellenőrző hatóság nem rendelkezik kockázatelemzési rendszerrel a potenciális korrupciós ügyek vagy hamisított dokumentumok felfedezésére.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Azonos végző kedvezményezettnek alacsony összegekért odaítélt tanfolyamok nagy száma.</p> <p>A végző kedvezményezett az általa végrehajtott projektek nagy számához képest gyenge pénzügyi vagy operatív kapacitása.</p>

FP	147
Terület	ESZA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Hamis igazoló dokumentumok
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	213 – 214
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végző kedvezményezett a megtartott tanfolyamokhoz kapcsolódó dokumentumokat meghamisította, és hamis számlákat gyűjtött a soha fel nem merült vagy csak részben felmerült költségek tanúsítására.</p> <p>Elkövetési mód: A végző kedvezményezett hamis vagy részben hamis dokumentációt nyújtott be az irányító hatóságnak, például jelenléti íveket és az oktatótermek bérleti díjáról vagy oktatók díjáról szóló számlákat, annak érdekében, hogy meg nem tartott vagy a bevallottnál kevesebb hallgatónak megtartott tanfolyamokra kifizetést kapjon.</p>

Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az első szint ellenőrzés gyenge volt és azt csak részben végezték el.</p> <p>A tájékoztatás és átláthatóság hiánya a tanfolyam résztvevői felé a tanfolyam célját, időtartamát és feltételeit illetően.</p> <p>Az ellenőrző hatóság nem rendelkezett kockázatelemzési rendszerrel a hamis számlák kiszűrésére.</p> <p>Az első szint ellenőrzést nem végezték el a végösszegek kedvezményezett által benyújtott kiadások 100%-a vonatkozásában.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Jelenléti ív egy személytől származónak történő aláírásokkal.</p> <p>Kerek összegre szóló számlák; hasonló formátumú, de különböző szállítók által kiállított számlák; helytelen vagy a számla többi elemének ellentmondó hű-nyilvántartási számmal ellátott számlák.</p>

FP	145
Terület	EMOGA-IRÁNYMUTATÁS szakasz
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Hamis nyilatkozat – hamis igazoló dokumentumok
IMS-jelentés	Nem került bejelentésre
A szabálytalanság kódja	213 – 214
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végösszegek kedvezményezett önkormányzat támogatást kapott egy emlékmű épület felújítására és megóvására. A beruházás kivitelezésével egy alvállalkozót bízott meg.</p> <p>A végösszegek kedvezményezett és az alvállalkozó közötti szerződés azonban az épület szállodává történő átalakítás céljából történő felújításáról szólt.</p>

	<p>Ezért – a végső kedvezményezett bevallása ellenére és az ajánlati felhívás, illetve az operatív program céljaiba ütközően – a támogatást az épület szállodává alakítására, nem pedig örökségjellegének megóvására használták fel.</p> <p>Ezen túlmenően a végső kedvezményezett – költségeinek felduzzasztása céljából – hamis számlákat nyújtott be az irányító hatóságnak.</p> <p>Elkövetési mód: Az önkormányzat egy emléképület felújítása céljából nyújtott be támogatási kérelmet az irányító hatósághoz.</p> <p>A kérelmet azonban hamis nyilatkozatok és hamis dokumentumok támasztották alá, amelyekkel a pályázó az ajánlati felhívás összes támogathatósági kritériumának való megfelelését kívánta bizonyítani. A hamis nyilatkozatok a telek és az épület tulajdonjogára, illetve a projekt valós céljára vonatkoztak (emléképület szállodává alakítása a helyi örökség megőrzése helyett).</p> <p>Az önkormányzat képviselői által az irányító hatóságra gyakorolt politikai nyomás és a benyújtott hamis dokumentáció következtében a projektet finanszírozásra elfogadták.</p> <p>A végső kedvezményezett olyan alvállalkozónak szervezte ki a beruházást, amelyben az önkormányzat vezetőjének és képviselőinek gazdasági érdekeltsége volt.</p> <p>Végül a projekt végrehajtási szakaszában a végső kedvezményezett – költségeinek felduzzasztása céljából – az alvállalkozója által kiállított hamis számlákat nyújtott be az irányító hatóságnak.</p>
<p>Felderített hiányosságok</p>	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az irányító hatóság politikai pártok befolyása alá került.</p> <p>Nem álltak rendelkezésre iránymutatások arra vonatkozóan, hogy a pályázóknak milyen hivatalos dokumentumokat kell benyújtaniuk a pályázati felhívásban megállapított összes kritériumnak való megfelelés igazolására.</p> <p>A pályázó által az odaítélési szakaszban benyújtott dokumentumok és nyilatkozatok ellenőrzésének hiánya.</p> <p>A projekt végén a helyszíni ellenőrzések hiánya.</p>
<p>Figyelmeztető jelzések</p>	<p>A végső kedvezményezett nyilatkozata az illetékes hatóságok által kiállított hivatalos igazolás helyett (ez esetben a pályázó nyilatkozata a telek és az épület tulajdonjogát igazoló tulajdoni lapot helyettesítette).</p>

	Olyan projekt cél, amely egyszerűen felhasználható a finanszírozásra jóváhagyott céltól eltérő célokra.
--	---

FP	144
Terület	ERFA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamis támogatás iránti kérelem – más rendelkezések betartásának elmulasztása.
IMS-jelentés	Igen
A szabálytalanság kódja	208 – 612
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végző kedvezményezettnek az irányító hatóságnak benyújtott hamis nyilatkozat és hamisított iratok alapján ítélték oda egy idegenforgalmi infrastruktúra megépítésére irányuló projektet.</p> <p>A végző kedvezményezett a támogatást idegenforgalmi infrastruktúra helyett lakásépítésre használta, az ajánlati felhívásban szereplő feltételekbe és az operatív program intézkedésének céljába ütközött.</p> <p>A projektet a vonatkozó uniós környezetvédelmi jogszabályokra tekintet nélkül hajtotta végre.</p> <p>Elkövetési mód: A végző kedvezményezett egy – a végző kedvezményezettben gazdasági érdekeltséggel rendelkező – helyi tisztviselő általi nyomásgyakorlás következtében befolyásolni tudta az irányító hatóságot.</p> <p>Az irányító hatóságnak benyújtott hamis nyilatkozatok és tervezet következtében a támogatást odaítélték.</p> <p>A támogatást – profitmaximalizálás céljából – az irányító hatóságnak az odaítélési szakaszban bevallottól eltérő célra használták fel.</p>
Felderített	Irányítási/kontrollrendszer: A végző kedvezményezett képessége az

hiányosságok	<p>irányító hatóság befolyásolására.</p> <p>Az irányító hatóság nem ellenőrizte a projekt végső eredményét.</p> <p>A projekt eredményére vonatkozó kötelező feltételnek az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének hiánya.</p> <p>A végső kedvezményezett uniós jogszabályoknak való megfelelése biztosítására elvégzendő ellenőrzésekre és bekérendő iratokra vonatkozó konkrét iránymutatások hiánya.</p> <p>Gyenge első szintű ellenőrzések a végső kedvezményezett által benyújtott költségigény vonatkozásában.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Idegenforgalmi tevékenységek keretében finanszírozott projektek.</p> <p>A végső kedvezményezett nyilatkozatát nem támasztják alá a megfelelő igazolások.</p> <p>A projekteredmények potenciálisan a megadott céltól eltérő célokra is felhasználhatóak.</p>

FP	142
Terület	EMOGA-IRÁNYMUTATÁS szakasz – ERFA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamis nyilatkozatok – a fellépés végrehajtásának elmaradása
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	208 – 810
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	Mezőgazdasági tevékenységbe kezdeni kívánó fiatalok strukturális támogatást kaptak.

	<p>Az ajánlati felhívás több támogathatósági kritériumot tartalmazott.</p> <p>A vizsgálat rámutatott egyfelől arra, hogy a végső kedvezményezettek jó része nem felelt meg az ajánlati felhívásban megállapított követelményeknek, másfelől pedig arra, hogy sokuk nem végzett mezőgazdasági tevékenységet, illetve már mezőgazdasági termelő volt.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezettek hamis nyilatkozatokat nyújtottak be az irányító hatóságnak annak bizonyítása érdekében, hogy megfelelnek az ajánlati felhívásban meghatározott összes követelménynek. Másfelől az irányító hatóságot a helyi önkormányzat befolyásolta a támogatás megadása érdekében, főként a munkanélkülieknek történő segítségnyújtás céljából.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Az irányító hatóság a helyi politikai hatalom befolyása alatt állt.</p> <p>Az irányító hatóság a dokumentumok ellenőrzése nélkül elfogadta a végső kedvezményezett nyilatkozatait.</p> <p>Az ellenőrző hatóság nem volt független az irányító hatóságtól.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A végső kedvezményezett nyilatkozata az illetékes hatóság igazolása helyett.</p> <p>Nagyszámú végső kedvezményezettnek odaítélt, kis összegű támogatások.</p> <p>Válságban lévő vagy a tagállami átlag feletti munkanélküliséggel jellemzett térség.</p>

FP	141
Terület	ESZA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamis nyilatkozatok – a fellépés végrehajtásának elmaradása
IMS-jelentés	Nem

A szabálytalanság kódja	208 – 810
Veszély	Narancs
A családi forma leírása	<p>A végső kedvezményezett (részvénytársaság) azzal a feltétellel kapott tanfolyamokhoz támogatást, hogy a gyakornokokat a képzési idő lejártával határozatlan ideig munkaszerződéssel foglalkoztatni fogja.</p> <p>A projektet az irányító hatóság beérkezési sorrend alapján ítélte oda.</p> <p>A végső kedvezményezett nem tájékoztatta a gyakornokokat arról, hogy a szerződés lejáratkor foglalkoztatnia kell őket, és nem fizette ki a kötelezött juttatásokat sem.</p> <p>A végső kedvezményezett részvényese egy másik olyan részvénytársaságban is részvényes, amely hasonló projektekre támogatást kapott.</p> <p>Elkövetési mód: A gazdasági szereplő úgy kért támogatást, hogy hamis nyilatkozatot tett az irányító hatóságnak arról, hogy rendelkezik a gyakornokok képzés végeztével történő foglalkoztatásához szükséges operatív kapacitással.</p> <p>A végső kedvezményezett ezt követően hamis nyilatkozatot tett az irányító hatóságnak arról, hogy kifizette az oktatói juttatásokat és aláírta a gyakornokokkal a határozatlan ideig munkaszerződést.</p> <p>Ugyanakkor a végső kedvezményezett eltitkolta a képzés célját a gyakornokok előtt, ahogy az őket a képzés végén megillető jogokat is.</p> <p>A projekt végrehajtására történő kifizetések nagy része készpénzben történt.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: A projekt odaítélési szakaszában az eredményes értékelési eljárás hiánya: az irányító hatóság nem ellenőrizte a gazdasági szereplő operatív kapacitását, árbevételét és üzleti szervezetét a projekt végrehajtására vonatkozó képesség meglétének ellenőrzése érdekében.</p> <p>Az irányító hatóság által az odaítélési szakaszra megállapított, a beérkezési sorrenden alapuló kritérium nem tudott összeegyeztethetőnek a hatékony és eredményes gazdálkodás elvével.</p> <p>A pályázók nyilatkozatai ellenőrzésének hiánya.</p>

	<p>A projekt célját illetően nyilvánosság hiánya.</p> <p>Nem állt az irányító hatóság rendelkezésére annak ellenőrzésére vonatkozó iránymutatás, hogy a végleges kedvezményezett értesítette-e a gyakorlókot a projekt céljáról és a képzés végén őket megillető jogokról.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A végleges kedvezményezett üzleti szervezete nem megfelelő.</p> <p>A végleges kedvezményezett készpénzkifizetései.</p> <p>A projekt odaítélése tekintetében a megfelelő kiválasztási eljárás hiánya.</p>

FP	270
Terület	ERFA
Programozási időszak	2000-2006
A szabálytalanság besorolása	Hamisított igazoló dokumentumok
A szabálytalanság kódja	213
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végleges kedvezményezettnek odaítéltek egy sportinfrastruktúra építésére vonatkozó projektet.</p> <p>A projektre vállalkozások ideiglenes társulásával kötöttek szerződést.</p> <p>Az alvállalkozó egy munkát többször is kiszámlázott.</p> <p>Emellett a sportinfrastruktúra megépítéséhez az alvállalkozó a végleges kedvezményezettel kötött szerződésben kikötötnél olcsóbb és rosszabb minőségű anyagokat használt fel.</p> <p>A végleges kedvezményezett személyzete ellenőrizte és tanúsította a</p>

	<p>beruházás megfelel• kivitelezését.</p> <p>Elkövetési mód: Az alvállalkozó (vállalkozások ideiglenes társulása) ugyanarra a munkára különböz• számlákat nyújtott be a végs• kedvezményezettnek. Ezek a számlák a munkát kissé eltér• megfogalmazással jelölték meg annak leplezése érdekében, hogy azonos munkára vonatkoznak.</p> <p>Másfel•l a szerz•désben kikötött•l és a végs• kedvezményezettnek benyújtott számlákon feltüntetett•l eltér• anyagok használata lehet•vé tette az alvállalkozó számára, hogy nyereségét jogtalanul megnövelje.</p>
Felderített hiányosságok	<p>A végs• kedvezményezett: A végs• kedvezményezett által az alvállalkozói teljesítés min•sége vonatkozásában kötelez•en elvégzend• ellen•rzesek nem voltak képesek fényt deríteni az OLAF-vizsgálatban felszínre került szabálytalanságok egyikére sem.</p> <p>Kontroll/irányítási rendszer: Az irányító hatóság a támogatás kifizetése el•tt nem biztosította a munka min•ségének és a projekt helyes végrehajtásának megfelel• ellen•rzését.</p> <p>Az irányító hatóság kontrollrendszere nem sz•rte ki az alvállalkozó által benyújtott hamis számlák egyikét sem.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>A beruházás kivitelezési határidejének meghosszabbítása.</p> <p>Készpénzben kifizetett számlák.</p> <p>Ellentmondásos információkat tartalmazó számlák.</p>

FP	192
Terület	ESZA – EMOGA-IRÁNYMUTATÁS szakasz
Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamis nyilatkozat
A szabálytalanság kódja Kód	818

IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezett túlzott mértékű bérköltségeket és képzési költségeket jelentett be az irányító hatóságnak.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett a személyzetre vonatkozóan olyan kiadásigazoló nyilatkozatot nyújtott be az irányító hatóságnak, amely a ténylegesen felmerült költségeket lényegesen meghaladta. Egyfelől a végső kedvezményezett hivatalos könyvelésének, másfelől pedig a bérlisták és az irányító hatóságnak benyújtott nyilatkozatnak az egybevetése rávilágított a fent említett iratok közötti következetlenségekre. A projektre elszámolt óraszám messze meghaladta a vállalat által az alkalmazottaknak kifizetett, szerződött óraszámot.</p> <p>Az oktatók költségét is jelentős mértékben (70 %-kal) felduzzasztották.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontrollrendszer: A nemzeti ellenőrző hatóság ezt a csalást egy projekt esetében felderítette, de ellenőrzéseit nem terjesztette ki az ugyanazon végső kedvezményezettnek odaítélt többi projektre, és nem értesítette az irányító hatóságot sem.</p> <p>Kontroll/irányítási rendszer: Hiányzott az adminisztratív útmutató annak vonatkozásában, hogy a személyzet és a gyakornokok költségét bizonyítékokkal – így bérlistákkal és hasonló dokumentumokkal – kell alátámasztani.</p> <p>Az első szintű ellenőrzés elégtelen volt, mivel az igazoló dokumentumok összevetését nem végezték el.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A személyzetre vonatkozó költségelszámolás meghaladta az átlagos munkaerő-piaci árakat.</p> <p>A személyzet száma/óradíja meghaladja a hasonló projektekhez szükséges szintet.</p> <p>Ugyanannak a végső kedvezményezettnek nagyszámú hasonló projektet ítélnék oda.</p>

FP	275
----	-----

Terület	HOPE
Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Hamis igazoló dokumentum – nem támogatható kiadások
A szabálytalanság kódja	213 – 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A végs• kedvezményezett nagyszámú olyan költség számlát nyújtott be az irányító hatóságnak, amelyek nem feleltek meg az elszámolható költségekre vonatkozó szabályoknak.</p> <p>Elkövetési mód: A végs• kedvezményezett egy nem uniós vállalkozást kért fel hamis számlák kiállítására, amelyeket azután – a projekt költségeinek felduzzasztása érdekében – benyújtott az irányító hatóságnak.</p> <p>Ezeket a kiadási tételeket az irányító hatóság elfogadta és kifizette a végs• kedvezményezettnek.</p> <p>A végs• kedvezményezett soha el nem végzett munkákról és soha nem nyújtott szolgáltatásokról kapott számlákat nem uniós vállalatoktól.</p>
Felderített hiányosságok	<p>A támogatható költségekre, illetve a hamis számlák kisz•rését szolgáló figyelmeztet• jelzésekre vonatkozó igazgatási iránymutatás hiánya.</p> <p>A szabálytalanságok 1681/94/EK rendelet szerinti bejelentésére vonatkozó iránymutatás hiánya.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>Azonos szállító által kibocsátott eltér• formátumú/szín• számlák, illetve eltér• szállítók által kiállított, azonos formátumú/szín• számlák.</p> <p>A kiszámlázott tétel/szolgáltatás nem áll összhangban a rendelkezésre álló többi adattal (pl. gépbérlési számla arra az id•re, amikor a gép javítás alatt állt; a vállalat know-how-jával / ipari kapacitásával / humánér•forrásaival nem elvégezhet• munka, illetve nem nyújtható szolgáltatás).</p>

	<p>A kiszámlázott tétel/szolgáltatás nem felel meg a vállalat tevékenységi körének.</p> <p>A helyi piacon is elérhet• szolgáltatásokat/árakat más, földrajzilag távol es• piacokról szerzik be.</p>
--	---

1.2. „Kettős finanszírozás” csoport

FP-szám	172
Terület	ERFA
Programozási időszak	1994–99 / 2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Kettős finanszírozás
A szabálytalanság kódja	606
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A családi forma leírása	<p>A végső kedvezményezett (egy önkormányzat) támogatást kért egy már megvalósult projektre (egy ún. „visszamenőleges projektre”).</p> <p>A visszamenőleges projektek olyan projektek, amelyeket végrehajtásuk közben vagy azt követően nyújtanak be az irányító hatósághoz. Csak azzal a feltétellel finanszírozhatóak uniós pénzügyi forrásokból, ha megfelelnek a megadott célnak és a programozási időszakra irányadó jogszabályban szereplő támogathatósági kritériumoknak.</p> <p>A projekt egy régi ingatlan középületté való átalakításához kapcsolódott.</p> <p>Ugyanebben az időszokban egy második kedvezményezett (egy magántulajdonú vállalat, amely történetesen az első kedvezményezett alvállalkozója volt) egy másik, a 2000–2006-os programozási időszak forrásaiból finanszírozandó támogatást kért egy ingatlan felújítására és szállodává történő átalakítására.</p> <p>A vizsgálatok feltárták, hogy az első projekt (amelyet visszamenőlegesen az 1994–1999-es programozási időszakra számoltak el) része volt a második projekt beruházásainak, amely</p>

	<p>újabb támogatást kapott a 2000–2006-os programozási id• szakra.</p> <p>Elkövetési mód: Két végs• kedvezményezett terjeszt be két projektet két eltér• irányító hatósághoz. Els• ránézésre a két projekt különböz•nek látszik, mivel azokat két végs• kedvezményezett nyújtja be, eltér a kinyilvánított céljuk (az els• közcélú, a második magánüzlet volt), illetve két programozási id• szak és intézkedés körébe tartoznak.</p> <p>Mindazonáltal a két projekt azonos ingatlanon végzett azonos beruházásra vonatkozott.</p> <p>A két végs• kedvezményezett a csalás felfedezésének megelőzése céljából hamis nyilatkozatokat és igazolásokat nyújtott be az irányító hatóságoknak.</p>
Felderített hiányosság	<p>Jogalkotási: A visszamen•leges projekteket érint• csalások megelőzését szolgáló, egyértelm• szabályok és ellen•rzések hiánya.</p> <p>Kontroll/irányítási rendszer: Az irányító hatóság nem tart nyilván visszamen•leges adatokat és nincsenek eszközei a korábbi finanszírozás meglétének a kett•s finanszírozás kockázatát kivédend• ellen•rzésére.</p> <p>Az els• szint• ellen•rzés nagyon gyenge, mivel alapja a végs• kedvezményezett nyilatkozata, nem pedig a hivatalos dokumentáció (például a tulajdoni lap).</p> <p>A szabálytalanságok bejelentésére szolgáló rendszer nem megbízható, mivel a tagállam ezt a szabálytalanságot nem jelentette.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>Visszamen•leges projekt.</p> <p>A végs• kedvezményezett részvényese gazdasági érdekeltséggel rendelkezik egy másik végs• kedvezményezettben.</p> <p>A végs• kedvezményezett nyilatkozatának részét képez• igazoló bizonylatok az illetékes hatóságok által kiadott igazolás helyett.</p>

FP-szám	176
Terület	ERFA
Programozási id• szak	2000–2006
A szabálytalanság	Kett•s finanszírozás

besorolása	
IMS-jelentés	Igen
A szabálytalanság kódja	606
Veszély	Vörös
A családi forma leírása	<p>A végső kedvezményezett (egy másik tagállambeli) nem kormányzati szervezettől ingyenesen megkapta a kutatási projektje végrehajtásához szükséges gépet.</p> <p>A nem kormányzati szervezetnek kifizetést nem teljesített, mivel a gép beszerzése nemzeti támogatásból történt.</p> <p>A végső kedvezményezett azonban ezt a helyzetet eltitkolta az irányító hatóságtól és hamis számlát nyújtott be a beszerzés igazolására.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett észlelte, hogy ingyenesen hozzájuthat a kutatási projektje végrehajtásához szükséges géphez. Ezt követően a tényleges szállítóéval azonos tagállambeli, nem létező beszállítót felhasználva számlát hamisított a beszerzésről és ezt benyújtotta az irányító hatóságnak.</p>
Felderített hiányosság	<p>Irányító és ellenőrző rendszer: Az igazoló dokumentumok összevetésére vonatkozó általános szabályok és iránymutatások hiánya.</p> <p>Nem készült elemzés a kettős finanszírozás és a hamis számlák potenciális kockázatára összpontosítva.</p> <p>Nincs a kohéziós politikában részt vevő irányító hatóságoknak olyan információs rendszere, amely lehetővé tenné a kettős finanszírozás felderítését.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Szokatlan külföldi beszerzés – a számlákon ellentmondásos adatok szerepelnek.</p> <p>Készpénzfizetés.</p>

1.3. Összeférhetlenség

FP	271 – 196
Terület	ERFA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Összeférhetlenség
A szabálytalanság kódja	A szabálytalanság típusa az IMS-ben nem került besorolásra
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>Az irányító hatóság közreműködő szervezetet (egy magánvállalkozást) jelölt ki az operatív programok irányítására, konkrétan a finanszírozandó projektek kiválasztására.</p> <p>A közreműködő szervezet igazgatósági tagjai egyben tagjai voltak egy társulásnak, az operatív program végső kedvezményezettjeinek képviselőivel együtt.</p> <p>Elkövetési mód: Társulást hoznak létre (a strukturális alapok kezelésével megbízott) állami szervek és gazdasági szereplők között. A társulás létrejöttét követően az irányító hatóság egy magántulajdonú részvénytársaságot jelöl ki egy vagy több operatív program irányítását ellátó közreműködő szervezetté. A részvénytársaság (a közreműködő szervezet) igazgatóságának tagjait a társulás tagjai közül választja ki. Így az igazgatóság tagjai a hatóságok és a gazdasági szereplők képviselői.</p> <p>Ezek a gazdasági szereplők tagjai a közreműködő szervezet igazgatóságának, így részt vesznek az uniós pénzeszközök odaítélésre vonatkozó döntéshozatalban. Másrészt viszont gazdasági szereplőként projekteket nyújtanak be a közreműködő szervezetnek.</p>

Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Nincs célzott ellenőrzés azon magánszemélyek döntéshozatali folyamatban való részvételét illetően, akiknek esetlegesen személyes/gazdasági érdekük fűződhet ahhoz a döntéshez, amelynek meghozatalában a közreműködő szervezet igazgatóságának tagjaként részt vesznek.</p> <p>A nemzeti hatóságok álláspontja szerint a gazdasági szereplők e kettős szerepe nem tartozik az összeférhetlenség körébe.</p> <p>Valójában – noha a hatékony és eredményes gazdálkodás funkciók szétválasztását is magában foglaló elve egy ilyen rendszer használata ellen szólna – a hatályos jogszabályok ezt a gyakorlatot nem tiltják.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Nincs célzott iránymutatás a funkciók szétválasztása vonatkozásában.</p> <p>Gazdasági szereplők tagjai a közreműködő szervezet igazgatóságának.</p>

FP	143
Terület	ESZA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Összeférhetlenség
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	A szabálytalanság típusa az IMS-ben nem került besorolásra
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>Egy gazdasági szereplő szakképzési projektek végrehajtására vonatkozó pályázata sikeres volt. Nem rendelkezett viszont az ajánlati felhívásban elírt szakértelemmel és képzettséggel.</p> <p>Ezért a gazdasági szereplő (a végső kedvezményezett) a projekt végrehajtásával egy alvállalkozót bízott meg anélkül, hogy erről értesítette volna az irányító hatóságot, megszegve ezzel a pályázati felhívásban közölt feltételeket.</p> <p>A csalást egy végső kedvezményezett – az irányító hatóságnál a</p>

	<p>projektek kiválasztásáért felelős értékelő tanács tagja – segítette el, akinek gazdasági érdekeltsége volt a tanfolyamokat lebonyolító alvállalkozó cégben.</p> <p>Elkövetési mód: A gazdasági szereplő azt követően kért támogatást, hogy kapcsolatba lépett vele az értékelő tanács egy tagja. Az értékelő tanács tagja általi nyomásgyakorlás következtében a gazdasági szereplő megkapta a támogatást.</p> <p>A végső kedvezményezett ezt követően kiszervezte a projekt végrehajtását egy olyan vállalkozásnak, amelyben az értékelő tanács tagjának meghatározó gazdasági érdekeltsége volt.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az odaítélési eljárásban részt vevő személy nyomást gyakorolt a projekttámogatás egy adott gazdasági szereplőnek történő odaítélése érdekében.</p> <p>Nem adtak ki iránymutatást az összeférhetetlenségről és az annak megelőzése érdekében az irányító hatóság által elvégzendő ellenőrzésekről és megteendő intézkedésekről.</p> <p>A kiválasztás szakaszában a végső kedvezményezett pénzügyi és operatív projekt-végrehajtási kapacitása tekintetében az ellenőrzés hiánya.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A végső kedvezményezett vállalat közvetlenül a támogatás iránti kérelem benyújtása előtt jön létre.</p> <p>A végső kedvezményezett állít ki nyilatkozatot a költségigénylés vagy képzettsége igazolása tekintetében.</p> <p>Az irányító hatóság kiszervezi a projektek értékelését.</p>

FP-szám	265 – 165 – 169 – 186 – 187
Terület	ERFA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Összeférhetetlenség – a projekt végrehajtása szabálytalan
IMS-jelentés	Nem

A szabálytalanság kódja	A szabálytalanság típusa az IMS-ben nem került besorolásra – 812
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezett (helyi önkormányzatok társulása) infrastruktúra megépítésére támogatást kap és egy természetes személyt jelöl ki projektmenedzsernek.</p> <p>A projektmenedzser teljes körű meghatalmazást kap a végső kedvezményezettől anélkül, hogy a végső kedvezményezett bármiféle intézkedést hozna tevékenységének ellenőrzésére vagy figyelemmel kísérésére.</p> <p>A projekt végrehajtásával egy olyan alvállalkozót bíznak meg, amelyben a projektmenedzser jelentős gazdasági érdekeltséggel rendelkezik, mivel a legnagyobb részesedéssel rendelkező tulajdonos.</p> <p>Ezért a végső kedvezményezett által projektmenedzserként kijelölt félnek és a végső kedvezményezett alvállalkozójának a végső kedvezményezettel ütköző érdekei voltak.</p> <p>A projektmenedzser és az alvállalkozó érdekeinek egybeesése a projektmenedzser tevékenységére vonatkozó ellenőrzés hiányával együtt lehetővé tette olyan intézkedések meghozatalát, amelyek nem feleltek meg a végső kedvezményezett és az alvállalkozó által kötött szerződésnek, és amelyek hozzájárultak az alvállalkozó cég nyereségének maximalizálásához.</p> <p>Elkövetési mód: A támogatás odaítélési szakaszában a végső kedvezményezett nyomást gyakorolt az irányító hatóságra egy adott projekt finanszírozása érdekében. Ezt a nyomást a végső kedvezményezett sajátos jellege (helyi önkormányzat) tette lehetővé, mivel jelentős politikai befolyással rendelkezik. A projekt odaítélése után a végső kedvezményezett a végrehajtásra projektmenedzsert jelölt ki.</p> <p>A projektmenedzser – mivel a végső kedvezményezett nevében történő eljárásra teljes felhatalmazása van – egyfelől egy nagyrészt a saját tulajdonában álló céget bízott meg alvállalkozóként, másfelől pedig maximalizálta az alvállalkozó nyereségét annak eltitkolásával, hogy nem tartják be az alvállalkozó és a végső kedvezményezett közötti szerződés feltételeit.</p>

Felderített hiányosság	<p>A végső kedvezményezett: A végső kezdeményezett nem alakított ki felügyeleti rendszert a projekt végrehajtásának ellenőrzésére.</p> <p>Irányítási/kontrollrendszer: Az első szint ellenőrzés gyenge, mivel egyéb hiányosságok mellett helyszíni ellenőrzéseket sem végeztek a projekt megfelelő végrehajtásának ellenőrzésére.</p> <p>A funkciók szétválasztása, az elszámoltathatóság és az átláthatóság elvének sérelme.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Állami szervezetnek a projekt végrehajtására és/vagy annak felügyeletére szolgáló megfelelő végrehajtó szervezet nélküli konzorciuma.</p> <p>Az alvállalkozó likviditási nehézségei.</p> <p>A projekt végrehajtásának összetettsége.</p>

FP	194
Terület	ERFA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Összeférhetetlenség
A szabálytalanság kódja	A szabálytalanság típusa az IMS-ben nem került besorolásra
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezettnek (állami szerv) odaítéltek egy új információs rendszer bevezetésére vonatkozó projektet.</p> <p>A projektet egy magánvállalkozáshoz (alvállalkozó) szervezték ki, amelynek tevékenységeit a végső kedvezményezett által kijelölt „ellenőrző és átvevő bizottságnak” kellett ellenőriznie.</p> <p>Az „ellenőrző és átvevő bizottság” elnöke azonban (aki a leszállított</p>

	<p>szoftver megfelel• m•ködéséért és szerz•dés szer•ségének tanúsításáért felelt) egy másik, a projekttel szintén kapcsolatban álló cég tudományos tanácsadója volt, díjazását pedig az alvállalkozótól kapta.</p> <p>Az „ellen•rz• és átvev• bizottság” az elnöke által gyakorolt nyomásra tanúsította a projekteredmény megfelel•ségét, noha a szoftver nem m•ködött megfelel•en.</p> <p>Elkövetési mód: Az alvállalkozó hivatalosan harmadik személynek fizetett a projekt végrehajtásában nyújtott segítségért.</p> <p>E kifizetés valós célja a harmadik cég tudományos tanácsadójának lefizetése volt, aki hamis nyilatkozatot tett arról, hogy az alvállalkozó által leszállított szoftver megfelel•en m•ködik és megfelel az aláírt szerz•dés feltételeinek.</p> <p>A tanácsadóról kiderült, hogy a végs• kedvezményezett „ellen•rz• és átvev• bizottságának” elnöke.</p> <p>Végezetül a végs• kedvezményezett elfogadta ezt a megfelel•ségi tanúsítványt – annak ellenére, hogy személyzete már rámutatott a leszállított rendszer m•ködési problémáira – és benyújtotta a kifizetési igényt az irányító hatósághoz.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: A projektet igazoló szervezet tagja (az „ellen•rz• és átvev• bizottság” elnöke) részt vett a projekt végrehajtásában is.</p> <p>Az irányítás/kontrollrendszer nem ellen•rizte, hogy betartják-e a megfelel• funkciószétválasztás elvét a projekt végrehajtásában.</p> <p>A projekt megfelel•ségének tanúsítását olyan hatóságra kell bízni, amely független a végs• kedvezményezett•l, és ezt a hatóságot az átláthatóságot és a nyilvánosságot garantáló eljárással kell kiválasztani.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>A végs• kedvezményezett és az alvállalkozó által kötött szerz•désben foglalt megbízás tárgyának módosítása.</p> <p>A szerz•dés egyes részeinek alvállalkozásba adása.</p>

FP	313
Terület	ESZA

Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Összeférhetetlenség Visszaélés (a projekt tartalma nem felel meg az operatív program céljának)
A szabálytalanság kódja	A szabálytalanság típusa az IMS-ben nem került besorolásra – 851
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A családi forma leírása	<p>A végs• kedvezményezettek a helyi közigazgatás hatékonyságának javítását célzó fellépésekre kaptak támogatást.</p> <p>A végs• kedvezményezettek részvényesei politikusok és helyi önkormányzati képvisel•k voltak.</p> <p>Az irányító hatóság a végs• kedvezményezett részvényeseivel azonos politikai pártba tartozók által irányított államigazgatási szerv része volt.</p> <p>A végrehajtási fellépések f•ként hétféle, üdül•helyeken tartott kerekasztal-megbeszélések és szemináriumok, illetve tájékoztató szórólapok kiadása voltak. A vizsgálat megállapította, hogy ezek a fellépések nem voltak összhangban az operatív program céljával.</p> <p>A végs• kedvezményezett alvállalkozói a végs• kedvezményezett részvényeseinek vagy alkalmazottainak rokonai voltak.</p> <p>Elkövetési mód: Nem kormányzati társulások vagy részvénytársaságok igen alacsony t•kével és szegényes infrastruktúrával történ• létrehozása.</p> <p>Kérelem benyújtása a támogatás elnyeréséhez szükséges feltételek mesterséges megteremtésével.</p> <p>Politikai nyomásgyakorlás az irányító hatóságra a támogatás megadása érdekében azon az alapon, hogy az ajánlati felhívás feltételei látszólag teljesültek.</p> <p>Szolgáltatási szerz•dések odaítélése a végs• kedvezményezett részvényesei rokonainak vagy ismer•seinek.</p> <p>A projekt céljával összhangban nem álló végrehajtási fellépések, amelyek</p>

	<p>segítségével a végső kedvezményezett részvényesei vagy azok rokonai jogosulatlan módon részesülhetnek.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Az irányító hatóságra történő politikai nyomásgyakorlás a támogatás adott kedvezményezetteknek történő odaítélése érdekében.</p> <p>A végső kedvezményezett által a kifizetések igényléséhez benyújtott igazoló bizonylatok tekintetében az első szint ellenzés hiánya.</p> <p>Az irányító hatóság helyszíni ellenőrzései nem tárták fel az összeférhetlenséget, a projekt célja és a tényleges fellépések közötti összhang hiányát, illetőleg a projektet befolyásoló súlyos szabálytalanságokat.</p> <p>Az összeférhetlenségre vonatkozó iránymutatás hiánya.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Az ajánlati felhívásra kevesen pályáznak – kapcsolatok/ismeretségek a végső kedvezményezett és az irányító hatóság, illetve a végső kedvezményezett és az alvállalkozók között.</p> <p>A végső kedvezményezett közvetlenül a támogatás iránti kérelem benyújtása előtt jön létre.</p> <p>A végső kedvezményezett vezetősége az adott végrehajtási területen kevés tapasztalattal rendelkezik vagy abban egyáltalán nincs tapasztalata.</p> <p>Olyan végső kedvezményezett, amelynek szervezete, humán erőforrásai és/vagy eszközei elégtelenek a projekt végrehajtásához.</p> <p>A végső kedvezményezett fellépéseinek általános vagy elnagyolt ismertetése.</p> <p>.</p>

1.4. Közbeszerzési szabályok megsértése

FP	315
----	-----

Terület	ESZA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Közbeszerzési szabályok megsértése
A szabálytalanság kódja	614
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A projekteket nem kormányzati szervezeteknek ítélték oda.</p> <p>A végleges kedvezményezettek részvényesei politikusok és helyi önkormányzati képviselők voltak.</p> <p>A végleges kedvezményezettek pályázati eljárás lefolytatása nélkül – figyelmen kívül hagyva a közbeszerzési jogszabályokat – alvállalkozókkal hajtották végre a projekteket.</p> <p>A végleges kedvezményezett azonban több szerződést is aláírt ugyanazzal az alvállalkozóval. Mindegyik szerződés ugyanazon fellépés egyes részeire vonatkozik. A szerződés kisebb összegekre szóló szerződésekre való felosztásának célja az volt, hogy meg lehessen kerülni az európai és nemzeti közbeszerzési szabályok alkalmazását.</p> <p>Elkövetési mód: A végleges kedvezményezett mesterségesen több fellépésre bontotta a projektet az európai és nemzeti közbeszerzési jogszabályok megkerülése érdekében. Az egyes fellépések végrehajtására elírányzott összegek valóban nem lépték túl a jogszabályokban a pályázati eljárás megindítására írt értékhatárt. Az egyes fellépések végrehajtására ugyanazzal az alvállalkozóval szerződtek.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Lehetséges politikai nyomás a támogatás adott kedvezményezettnek történő megadása érdekében.</p> <p>A végrehajtandó fellépéseket általános és elnagyolt módon ismertető projekt.</p> <p>Az irányító hatóság nem követte / tartotta tiszteletben a közbeszerzési iránymutatást és belső szabályokat. Az irányító hatóság helyszíni ellenőrzései során nem derített fényt a közbeszerzési szabályok</p>

	<p>megsértésére.</p> <p>A bejelentési rendszer nem megbízható, mivel a tagállam nem jelentette a szabálytalanságot.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>Kapcsolatok/ismeretségek a végs• kedvezményezett és az irányító hatóság között.</p> <p>A végs• kedvezményezett közvetlenül a támogatás iránti kérelem benyújtása el• tt jön létre.</p>

FP-szám	255
Terület	ERFA
Programozási id• szak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	Közbeszerzési szabályok megsértése.
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	614
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végs• kedvezményezett több „szennyvízkezelési” projektet az uniós és nemzeti közbeszerzési szabályok megsértésével ítelt oda egy alvállalkozónak.</p> <p>Konkrétabban: a végs• kedvezményezett (egy állami szerv) az odaítélési és a végrehajtási szakaszban is figyelmen kívül hagyta a közbeszerzési szabályokat. Az el• legfizetés és a végösszeg kifizetése is a szerz• déses rendelkezésekbe ütköz• en történt.</p> <p>Az alvállalkozó nem • rizte meg az elvégzett munkát részletez• , igazoló dokumentumokat (pl.: építési költségek naplója; a korrekciós intézkedések ellen• rzésének jegyz• könyvei).</p> <p>Elkövetési mód: A végs• kedvezményezett különféle, a nyertes</p>

	<p>ajánlattevőknek kedvező kritériumokat vett fel a pályázati kiírásba.</p> <p>A projekt végrehajtása alatt – a közbeszerzési szabályokat figyelmen kívül hagyva – a végleges kedvezményezett beleegyezett az eredeti költségek emelésébe és a szerződéses feltételek és határidőmódosításába. Mindezen módosítások szükségességét igazoló dokumentációt (pl.: az építési költségek naplója) az alvállalkozó nem biztosította meg, elkerülendő a végleges kedvezményezettnek az érdeke javára hozott döntései megkérdőjelezését.</p>
Felderített hiányosság	<p>Kontroll/irányítási rendszer: A közbeszerzési szabályok végleges kedvezményezett általi betartására vonatkozó iránymutatások és ellenőrzések hiánya.</p> <p>A közbeszerzéssel végrehajtandó projektek kockázati mutatói tekintetében a kockázatelemzés hiánya.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A szerződés rendelkezéseinek módosítása.</p> <p>Az alvállalkozó cég képessége a végleges kedvezményezett döntéshozatali folyamatának befolyásolására.</p> <p>Az alvállalkozó által végzett munkára vonatkozó kötelező dokumentációt nem, vagy csak részben biztosították meg.</p> <p>Az alvállalkozó könyvelése pontatlan.</p>

FP	142
Terület	ERFA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Közbeszerzési szabályok megsértése
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	614
Veszély	Vörös

<p>A csalási forma leírása</p>	<p>Az irányító hatóság a technikai segítségnyújtási intézkedés erőforrásainak felhasználásával ajánlati felhívás nélkül közvetlenül egy magáncégnek ítelt oda informatikai szolgáltatási szerződéseket, ezzel figyelmen kívül hagyva az európai és a nemzeti közbeszerzési jogszabályokat is.</p> <p>Az irányító hatóság gazdasági szereplőként (végső kedvezményezettként) jár el azokban az esetekben, amikor a technikai támogatási alapokat használja fel. Ezért ezen a területen a végső kedvezményezettre vonatkozó minden szabály az irányító hatóságra is vonatkozik, és az irányító hatóság nem megfelelő irányítási tevékenysége a 2988/95/EK rendelet 1. cikkének (2) bekezdése és az 1828/2006/EK rendelet 28. cikke értelmében szabálytalanságot eredményezhet.</p> <p>Elkövetési mód: Informatikai szolgáltatási szerződések ajánlati felhívás nélküli odaítélése, ezzel figyelmen kívül hagyva a 92/50/EK irányelvben és az azt végrehajtó nemzeti jogszabályokban megállapított közbeszerzési szabályokat.</p>
<p>Felderített hiányosságok</p>	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Nem áll az irányító hatóság rendelkezésére közbeszerzéssel kapcsolatos iránymutatás.</p> <p>Az irányító hatóság személyzete nem részesül célzott, a közbeszerzési jogszabályokra vonatkozó képzésben.</p> <p>Az ellenőrző hatóság nem rendelkezik kockázatelemzési rendszerrel a technikai segítségnyújtási intézkedések vonatkozásában.</p> <p>A közbeszerzési jogszabályok betartása ellenőrzésének hiánya.</p> <p>Az alvállalkozó befolyásolhatja az irányító hatóság döntéshozatali folyamatát.</p>
<p>Figyelmeztető jelzések</p>	<p>A típusa és összege alapján közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásának indítása körébe tartozó szerződés.</p> <p>A szolgáltatásokért fizetett ár az átlagos piaci árat lényegesen meghaladja.</p>

<p>FP</p>	<p>269</p>
<p>Terület</p>	<p>EMOGA-IRÁNYMUTATÁS szakasz</p>

Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	Közbeszerzési szabályok megsértése A fellépést nem fejezték be Versenyszabályok megsértése
A szabálytalanság kódja	614 – 811 — 612
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezettnek (állami szerv) egy öntözőrendszer kiépítésére vonatkozó projektet ítélték oda.</p> <p>Az odaítélés napja előtt a végső kedvezményezett – pályázati eljárás nélkül – már szerződést kötött a projekt végrehajtására egy harmadik céggel, ezzel figyelmen kívül hagyva az uniós és a nemzeti jogszabályokat is.</p> <p>Emellett a végső kedvezményezett és az alvállalkozó szerződése előírta az alvállalkozó számára az anyagoknak egy adott harmadik cégtől való beszerzését.</p> <p>Ez a harmadik cég az alvállalkozó által kért árukat ugyanazon a piacon tevékenykedő másik cégtől szerezte be. Ennek eredményeként a projektköltségek felduzzadtak.</p> <p>A projektet a végső kedvezményezett és az alvállalkozó jogvitái miatt nem fejezték be.</p> <p>Elkövetési mód: Nyomásgyakorlás az irányító hatóságra egy adott projekt kiválasztása érdekében. Az irányító hatóság és a végső kedvezményezett „előzetes megállapodását” igazolta az a tény is, hogy a projektet azt megelőzően szervezték ki, hogy az irányító hatóság meghozta a támogatás megadásáról szóló hivatalos határozatot.</p> <p>Ezután a végső kedvezményezett pályázati felhívás nélkül ítélte oda egy alvállalkozónak a beruházást. Az alvállalkozó által aláírt szerződésben kikötötték, hogy az alvállalkozónak az anyagokat – jogosulatlan hasznoszerzés érdekében – egy adott gazdasági szereplőtől kell beszereznie. Ez a gazdasági szereplő azonban ugyanazon a piacon tevékenykedő másik cégtől szerezte be ezeket az anyagokat. A rendszer a következőképpen működött: „A” alvállalkozót a végső kedvezményezett kötelezte az anyagok „B”-től való beszerzésére, aki</p>

	<p>azokat „C”-t•l vette („B” és „C” egy piacon belül versenytársak).</p> <p>A szerz•déses kikötés végs• hatása a verseny befolyásolása és az anyagok árának felduzzasztása volt.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: A végs• kedvezményezett befolyásolhatja a projektkiválasztás tekintetében az irányító hatóság döntéshozatali folyamatát.</p> <p>Az els• szint• ellen•rzések nem derítettek fényt az uniós versenyszabályok és a nemzeti közbeszerzési szabályok megsértésére.</p> <p>Az irányító hatóság személyzetének szóló, pályázati eljárásra vonatkozó iránymutatás és képzés hiánya.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>Az alvállalkozó pénzügyi vagy operatív kapacitásának hiánya.</p> <p>A végs• kedvezményezettnek nincs gyakorlata a pályázati eljárással végrehajtandó projektek területén.</p>

1.5. A fellépést nem szabályszer•en hajtották végre, fejezték be vagy végezték el

FP	143
Terület	ESZA
Programozási id•szak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	A fellépést nem szabályszer•en végezték el – igazoló dokumentumok hiánya
IMS-jelentés	Nem
A szabálytalanság kódja	812 – 210
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>Egy gazdasági szerepl• szakképzési tanfolyamok tartására vonatkozó projektet nyújtott be az irányító hatósághoz. Kiválasztását követ•en a projektek végrehajtását harmadik cégekhez szervezte ki, mivel nem rendelkezett a szükséges infrastruktúrával és szakértelemmel. Mindazonáltal a jogi keret ezt nem tette lehet•vé, és a végs• kedvezményezett a kiszervezésr•l az irányító hatóságot sem értesítette.</p> <p>A csalást a végs• kedvezményezett egy ismer•se tette lehet•vé, aki tag volt az irányító hatóság értékel• tanácsában (azaz a projektek kiválasztásáért felel•s szervben).</p> <p>Elkövetési mód: A gazdasági szerepl• benyújtotta projektjeit az irányító hatóságnak. Az értékel• tanács egyik tagja általi nyomásgyakorlás következtében a gazdasági szerepl• megkapta a támogatást, így • lett a végs• kedvezményezett. Ezután a kedvezményezett a projekt végrehajtását küls• alvállalkozóknak adta át. A végs• kedvezményezett a helyzetet el tudta titkolni az irányító hatóság el•l, mivel költségigényéhez számlák vagy egyenérték• dokumentumok helyett nyilatkozatokat csatolt. Az igazoló dokumentumok hiánya azt is lehet•vé tette a végs• kedvezményezettnek, hogy a ténylegesnél magasabb költségeket jelentsen be.</p>

Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az odaítélési eljárásban részt vevő személy nyomást gyakorolt a támogatás egy adott gazdasági szereplőnek történő odaítélése érdekében. Nem álltak rendelkezésre iránymutatások arra vonatkozóan, hogy a projekt odaítélési szakaszában milyen ellenőrző vizsgálatokat kell elvégezni a végleges kedvezményezettnek a projekt végrehajtására vonatkozó képessége tekintetében.</p> <p>A végleges kedvezményezett tényleges projekt-végrehajtási képességére vonatkozó ellenőrzések hiánya.</p> <p>A végleges kedvezményezett által benyújtott kiadások kifizetésére vonatkozó szabályokat nem tartották be (a kiadásokat a végleges kedvezményezett nyilatkozata alapján elfogadták).</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>Iránymutatások hiánya az esetleges összeférhetlenség megelőzésére.</p> <p>A végleges kedvezményezett a projekt benyújtását közvetlenül megelőzően jön létre.</p> <p>A végleges kedvezményezett vezetőségének nincs a szakképzési szakterületen gyakorlata.</p>

FP	139
Terület	ESZA
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	A fellépést nem hajtották végre – hamis igazoló dokumentumok – be nem vallott bevétel
A szabálytalanság kódja	810 – 213 – 840
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A családi forma leírása	Két, egy székhelyen és infrastruktúrán osztozó végleges kedvezményezett (részvénytársaságok) támogatást kapott több projekt végrehajtására, amelyek célja a munkanélküliek képzettségét fejlesztő szakképzési

	<p>tanfolyamok szervezése volt.</p> <p>A szakképzés látogatása helyett a gyakornokokat külső cégek (ún. vendégcégek) munkaviszonyban alkalmazták a termelési láncban.</p> <p>Ilyen módon a vendégcégek bérköltségét részben uniós támogatásból fizették. Emellett a gyakornokok által előállított termékeket eladták és a nyereséget nem vallották be az irányító hatóságnak.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezettek egyfelől az ajánlati felhívásban szereplő összes kritériumnak megfelelő projekteket nyújtottak be a közreműködő szervezetnek, másfelől a gyakornokokat munkaerőként alkalmazták külső cégek termelési láncában, miközben képzést alig, vagy egyáltalán nem nyújtottak.</p> <p>Ezt követően a végső kedvezményezettek hamis nyilatkozatokat nyújtottak be a közreműködő szervezetnek, és a kifizetés érdekében a projektek szabályszerű végrehajtását igazoló nyilatkozatokat hamisítottak.</p> <p>Konkrétabban a végső kedvezményezettek meghamisították a jelenléti íveket és aláírásokat, és hamis számlákat állítottak ki soha el nem végzett képzési tevékenységekről. A csalást elősegítette, hogy a vendégcégek telephelyét használták az összes „képzési” tevékenységhez.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: A közreműködő szervezet ellenőrző tevékenysége során (első szint ellenőrzés) nem tárt fel szabálytalanságot.</p> <p>A projektek céljával kapcsolatos nyilvánosság és átláthatóság hiánya.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A végső kedvezményezettek korlátozott projekt-végrehajtási képessége. A tanfolyamokra kizárólag külső cégek telephelyén került sor.</p>

FP	197
Terület	EMOGA-IRÁNYMUTATÁS szakasz
Programozási időszak	1994–1999
A szabálytalanság besorolása	A fellépést nem hajtották végre – hamis nyilatkozatok

A szabálytalanság kódja	810 – 818
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Sárga
A csalási forma leírása	<p>A végső kedvezményezett ipari folyamatainak fejlesztéséhez szükséges gép beszerzésére kapott támogatást.</p> <p>A projekt költségeit uniós és nemzeti hozzájárulásból, valamint önerőből kellett fedezni. Ezért részben a végső kedvezményezettnek kellett a beruházást kifizetnie.</p> <p>A végső kedvezményezett azonban nem rendelkezett a társfinanszírozott projekthez nyújtandó önerőjének fedezéséhez szükséges pénzügyi forrásokkal.</p> <p>Ezért az irányító hatóság elől elhallgatta pénzügyi nehézségeit, és hozzájárulását a gép szállítójának kiállított hamisított csekkekkel fedezte.</p> <p>A hamis csekkek következtében a szállító pert indított a végső kedvezményezettnek eladott gép lefoglalása érdekében. A gépet valóban lefoglalták, így a projekt célja nem valósult meg.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett hamis nyilatkozatot nyújtott be az irányító hatóságnak annak színlelt igazolása érdekében, hogy rendelkezik az önerő részének megfizetéséhez szükséges pénzügyi kapacitással.</p> <p>A csalást amiatt fedezték fel, mert a végső kedvezményezett szállítója jogi lépéseket tett, mivel nem kapta meg a leszállított gép ellenértékét.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontroll/irányítási rendszer</p> <p>Az irányító hatóság az odaítélési szakaszban nem ellenőrizte a végső kedvezményezett pénzügyi helyzetét.</p>
Figyelmeztető jelzések	A végső kedvezményezett pénzügyi nehézségei.

FP	196
Terület	ESZA
Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	A fellépést nem szabályszer•en hajtották végre – nem támogatható költségek
A szabálytalanság kódja	812 - 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A családi forma leírása	<p>Az irányító hatóság az operatív programok irányítását egy közrem•köd• szervezetre (magánvállalkozásra) bízta.</p> <p>A szóban forgó magánvállalkozást (közrem•köd• szervezet) a programok végrehajtása után felszámolták. Az irányító hatóság a technikai segítségnyújtási intézkedés keretében indokolatlanul fizette ki a közrem•köd• szervezet személyzetének nyugdíjalapjában keletkezett veszteség egy hányadát, illetve a bérleti költségek egy részét. A hányad megegyezett a technikai segítségnyújtási intézkedés társfinanszírozási arányával (45 %).</p> <p>Elkövetési mód: Az irányító hatóság a technikai segítségnyújtási intézkedés pénzügyi forrásait az 1260/99/EK rendelet 23. cikkében meghatározott céloktól eltér• célra használta fel, és ezzel egyértelm•en megszegte a nemzeti szabályokat, amelyek a támogatható költségek közül kizárták a közrem•köd• szervezet felszámolásának költségeit.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Az irányító hatóság a technikai segítségnyújtási intézkedés végs• kedvezményezettjeként e források egy részét nem rendeltetésszer•en használta fel.</p> <p>Nem áll az irányító hatóság személyzete rendelkezésére iránymutatás a technikai segítségnyújtási intézkedés alkalmazási körér•l és helyes felhasználásáról.</p> <p>Az ellen•rz• hatóság nem fedezte fel a teljes programot érint• súlyos hiányosságot.</p> <p>A tanúsító hatóság nem támogatható költségekr•l állított ki tanúsítványt.</p>

Figyelmeztet• jelzések	A közrem•köd• szervezet felszámolása. A közrem•köd• szervezet a felszámolási költségeket visszaigényli az irányító hatóságtól.
---------------------------	---

FP	194
Terület	ERFA
Programozási id•szak	1994–1999
A szabály- talanság besorolása	A fellépést nem hajtották végre – hamis nyilatkozatok
A szabály- talanság kódja	818 - 810
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végs• kedvezményezettnek (állami szerv) odaítéltek egy új információs rendszer bevezetésére vonatkozó projektet.</p> <p>A projektet ezt követ•en egy magánvállalkozáshoz (a továbbiakban: „alvállalkozó”) szervezték ki, amelynek tevékenységeit a végs• kedvezményezett által kijelölt „ellen•rz• és átvev• bizottságnak” kellett ellen•riznie.</p> <p>Az OLAF vizsgálatai arra derítették fényt, hogy a teljes projektnek csak egy kis része valósult meg.</p> <p>Az információs rendszer f• része az üzembe helyezése óta nem m•köd• képes.</p> <p>A végs• kedvezményezett azonban nem vitatta a szoftver hibáját; ellenkez•leg – kifizetési igényt nyújtott be az irányító hatósághoz.</p> <p>Elkövetési mód: Az alvállalkozó a projekt végrehajtása érdekében társulásra lépett egy harmadik vállalkozással.</p> <p>Az alvállalkozó és partnerece befolyásolhatta a végs• kedvezményezett</p>

	<p>„ellen•rz• és átvev• bizottságát”, amely tanúsította, hogy az alvállalkozó által leszállított szoftver megfelel•en m•ködik és megfelel a szerz•dés rendelkezéseinek.</p> <p>A végs• kedvezményezett elfogadta ezt a megfelel•ségi tanúsítványt – annak ellenére, hogy dolgozói már felhívták a figyelmet a rendszer m•ködési problémáira – és benyújtotta a kifizetési igényt az irányító hatósághoz.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Nem képes kimutatni, hogy a projekt végrehajtása nem megfelel•.</p> <p>Gyenge els• szint• ellen•rzés, mivel nem végezték el megfelel•en a helyes végrehajtás tanúsítását szolgáló, a projekt befejezésekor végzett helyszíni ellen•rzéseket.</p> <p>Az irányító hatóság nem tud arról, hogy a projektet részben alvállalkozásba adták.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>A projektnek vagy egy részének alvállalkozásba adása.</p> <p>Végfelhasználói panaszok a projekt•l elvárt eredmények vonatkozásában.</p>

FP-szám	208
Terület	ESZA
Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	<p>A fellépést nem szabályszer•en hajtották végre</p> <p>Nem támogatható kiadások</p>
A szabálytalanság kódja	812 - 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös

<p>A családi forma leírása</p>	<p>A strukturális intézkedés teljes pénzügyi el•irányzatát visszamen•legesen kötötték le az irányító hatóság által az Európai Szociális Alap céljainak megfelel•nek nyilvánított projektek finanszírozásán keresztül.</p> <p>A visszamen•legesen finanszírozott projektekr•l azonban kiderült, hogy több szabálytalanság is érintette •ket, mivel nem tartották be a strukturális alapokról szóló uniós rendeletekben megállapított átláthatósági és elszámoltathatósági el•írásokat, és nem feleltek meg a strukturális alapok célkit•zéseinek.</p> <p>Elkövetési mód: Az irányító hatóság már végrehajtott projekteket nyilvánított a strukturális alapok operatív programjainak megfelel•nek; az err•l szóló döntést egy olyan közigazgatási határozat alapján hozta meg, amely tévesen állapította meg azt, hogy ezek a projektek megfelelnek a strukturális alapokról szóló uniós és nemzeti jogszabályokban el•írt alkalmazási körnek és más kritériumoknak.</p> <p>Az OLAF-vizsgálat azonban feltárta, hogy az odaítélési eljárásra, az els• szint• ellen•rzésekre, az átláthatóságra és az igazoló bizonylatok meg•rzésére vonatkozó összes kötelezettséget megsértették vagy figyelmen kívül hagyták.</p>
<p>Felderített hiányosság</p>	<p>Kontroll/irányítási rendszer: Az irányító hatóság nem vitatta a strukturális alapokról szóló uniós rendeletekben megállapított szabályokat tévesen értelmez• közigazgatási határozatot.</p> <p>Az irányítási/kontrollrendszer nem hatékony vagy független. Noha egy magáncég, illetve a nemzeti minisztérium ellen•rzési szolgálata általi ellen•rzések rávilágítottak a szabálytalanságokra, az irányító hatóság a helyi önkormányzati koalíció nyomására tanúsította a kiadásokat.</p>
<p>Figyelmeztet• jelzések</p>	<p>Visszamen•leges projektek.</p> <p>Válságban lév• gazdasági terület.</p>

<p>FP</p>	<p>137</p>
<p>Terület</p>	<p>ERFA</p>
<p>Programozási id•szak</p>	<p>2000–2006</p>

A szabálytalanság besorolása	A fellépést nem szabályszer•en hajtották végre Nem támogatható kiadások
A szabálytalanság kódja	812 – 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A családi forma leírása	<p>A végs• kedvezményezett (állami szerv) támogatást kapott egy adott régió népszer•ítésére.</p> <p>A végs• kedvezményezett egy Unión kívüli magánvállalkozást bízott meg a projekt végrehajtását szolgáló rendezvény megszervezésével. A rendezvényre az EU területén kívül került sor.</p> <p>A támogatást a rendezvényen részt vev• helyi önkormányzati képvisel•k és egy vásáron standot felállító alvállalkozó utazási és szállásköltségeinek kifizetésére használták fel.</p> <p>A projektet a 448/2004/EK rendelettel megállapított, a támogatható költségekre vonatkozó 12. szabály betartásának mell•zésével ítélték oda, mivel az irányító hatóság nem kérte fel a tagállamot, hogy kérje meg és szerezz be az Európai Bizottság kötelez• engedélyét. Ez az engedély a legküls• régiókhoz köt•d• segítségnyújtás esetében kötelez•.</p> <p>A végs• kedvezményezett – a projekt végrehajtási költségeinek igazolása és indokolása céljából – nem •rizte meg sem a számlákat, sem az alvállalkozó kiválasztásakor kapott különböz• ajánlatokat.</p> <p>Elkövetési mód: Az irányító hatóság a 448/2004/EK rendeletben megállapított támogathatósági szabályokba ütköz•en ítélte oda a projektet.</p> <p>Ezután a végs• kedvezményezett igazoló bizonylatok helyett saját maga által kiállított nyilatkozatokat nyújtott be.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Az irányító hatóság a helyi önkormányzat befolyása alatt állt.</p> <p>Az irányító hatóság nem biztosította a 448/2004/EK rendelet 12. szabályának betartását.</p> <p>Az irányító hatóság olyan igazoló bizonylatok hiányában hagyta jóvá a</p>

	<p>végs• kedvezményezettnek történ• kifizetést, amelyek indokolni tudták volna a végs• kedvezményezett által visszaigényelt kiadásokat.</p> <p>Az igazoló hatóság nem fedezte fel, hogy a kiadások nem támogathatók.</p> <p>Nehézségek az EU-n kívül végrehajtott projektek ellen• rzése terén.</p>
Figyelmeztet• jelzések	<p>Az operatív program végrehajtásának régióján kívül végrehajtott projektek.</p> <p>A projekt végrehajtására Unión kívüli alvállalkozók igénybevétele.</p>

1.6. A társfinanszírozási rendszert érintő jogsértések

FP	196
Terület	ESZA – ERFA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	A társfinanszírozási rendszert érintő jogsértések Nem támogatható kiadások
A szabálytalanság kódja	832 – 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Vörös
A csalási forma leírása	<p>Az irányító hatóság az operatív program irányítását egy közreműködő szervezetre (magánvállalkozásra) bízta.</p> <p>A közreműködő szervezet díjazása részben a technikai segítségnyújtási intézkedés pénzügyi forrásaiból (uniós hányad), részben pedig a (finanszírozás nemzeti részét fedező) végző kedvezményezettek hozzájárulásaiból származott.</p> <p>A végző kedvezményezett általi kifizetések nem voltak önkéntesek.</p> <p>E szabálytalanság eredményeképpen megszegték az 1260/99/EK rendelet 32. cikkének (1) bekezdését, amely létrehozza a „teljes összegű fizetés kötelezettségének” elvét (a végző kedvezményezett az odaítélt teljes támogatási összegre jogosult, és díj vagy illeték szedése nem megengedett, kivéve a teljesen önkéntes hozzájárulást).</p> <p>Elkövetési mód: A közreműködő szervezet kiszámlázta a végző kedvezményezettnek a program irányításával kapcsolatos költségeket.</p> <p>A közreműködő szervezet hangsúlyozni kívánta a végző kedvezményezettek hozzájárulásainak önkéntes jellegét, olyan</p>

	nyilatkozatok begy•jtésével, amelyekben a végs• kedvezményezett kijelenti a támogatásból díj fizetésére való képességét.
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Az 1260/99/EK rendelet 32. cikke (1) bekezdésének félreértelmezése. Az ellen•rzés hiánya, amit az a tény tükröz, hogy az ellen•rz• hatóság nem fedte fel az egész programot érint• súlyos szabálytalanságot.</p> <p>Igen valószínű, hogy a végs• kedvezményezett által fizetett összegeket a projektköltségek között elszámolták. Ez végül azt eredményezte, hogy a projektköltségeket a hozzájárulás összegének megfelelő összeggel felduzzasztották.</p> <p>Jogszabály: Az 1260/99/EK rendelet 32. cikkének (1) bekezdése megtiltja a végs• kedvezményezettek kötelez• hozzájárulását. Mindazonáltal lehet•vé teszi a teljesen önkéntes hozzájárulást.</p> <p>Ezért a mostani jogi keret nyitva hagyja annak lehet•ségét, hogy a kötelez• hozzájárulást önkéntes hozzájárulásnak álcázzák.</p>
Figyelmeztet• jelzések	„Irányítási díj” vagy „partnerségi hozzájárulás” vonatkozásában kiállított számlák.

FP	274
Terület	ERFA
Programozási id•szak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	A társfinanszírozási rendszert érint• jogsértések Közbeszerzési szabályok megsértése
A szabálytalanság kódja	832 – 614
IMS-jelentés	Nem

Veszély	Narancs
A családi forma leírása	<p>A végső kedvezményezett két különböző szerződést kötött alvállalkozójával ugyanazon projekt végrehajtására. Az első benyújtották az irányító hatóságnak, és ez megfelelt a pályázati felhívás feltételeinek. A második szerződés (amely az elsőhöz képest alacsonyabb összegre és kevesebb munkára szólt) nem tájékoztatták az irányító hatóságot és az a végső kedvezményezett és az alvállalkozó között maradt. A vizsgálatok kiderítették, hogy az alacsonyabb összegű szerződés értéke csaknem megegyezett az ERFA és a nemzeti rész összegével, és az elvégzett munka e szerződés rendelkezéseinek felelt meg, nem pedig az irányító hatóságnak benyújtott szerződés rendelkezéseinek.</p> <p>Természetesen az alacsonyabb összegű szerződés nem felelt meg a pályázati eljárás követelményeinek. Ezért benyújtása esetén az nem került volna kiválasztásra.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett „X” összegnek megjelölt projekt végrehajtására kap támogatást.</p> <p>Az uniós és a nemzeti hányad „X” összeg 70 %-a.</p> <p>Ezután a végső kedvezményezett pályázati eljárást hirdet és egy pályázó „X” összegre megnyeri azt.</p> <p>A sikeres pályázó (az alvállalkozó) a végső kedvezményezettel „X” összegre szóló (színlelt) szerződést ír alá, amely megfelel a pályázati eljárás feltételeinek, és ugyanakkor aláír egy másik (valós) szerződést is ugyanazzal az alvállalkozóval „X” összeg 70 %-ára, amely viszont az anyagminőséget és az infrastruktúra méreteit illetően nem felel meg a pályázati feltételeknek.</p> <p>Végül a végső kedvezményezett benyújtja a közreműködő szervezetnek a projekt végrehajtására vonatkozó, „X” összegre szóló színlelt szerződést, és eltitkolja a közötte és az alvállalkozó között az ERFA és a nemzeti hányad összegével csaknem megegyező összegre („X” 70 %-a) aláírt, valós szerződést.</p> <p>Ennek következtében a projektköltségek 100 %-át uniós és nemzeti forrásokból fedezik, és a pályázati eljárás kimenetele manipulált.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Irányítási/kontrollrendszer: Iránymutatás hiánya azokról a dokumentumokról, amelyek segítségével ellenőrizhető a végső kedvezményezett a projekt részére kifizetésének képessége.</p> <p>Az első szintű ellenőrzés gyenge, mivel az irányító hatóság nem ellenőrizte, hogy a munka megfelelt-e a végső kedvezményezett által</p>

	<p>megállapított feltételeknek.</p> <p>Az OLAF-vizsgálat lezárásáig nem hoztak megfelelő intézkedést a szabálytalan összegek visszafizettetésére, holott az irányítási rendszer ezeket a szabálytalanságokat már az OLAF általi felderítés előtt kimutatta.</p> <p>Kommunikáció hiánya az irányító hatóság és az ellenőrző hatóság között szabálytalanság gyanúja esetében.</p>
Figyelmeztető jelzések	A végleges kedvezményezett korlátozott pénzügyi kapacitása.

FP	275
Terület	HOPE
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	A társfinanszírozási rendszert érintő jogsértések – hamis igazoló dokumentumok
A szabálytalanság kódja	832 – 325
IMS-jelentés	Nem
Veszély	Narancs
A csalási forma leírása	<p>A végleges kedvezményezett támogatást kapott egy projekt végrehajtására. A támogatásnak az volt a feltétele, hogy a végleges kedvezményezett képes legyen fedezni a társfinanszírozott projekt költségeinek egy részét (önérte).</p> <p>A végleges kedvezményezett úgy nyilatkozott az irányító hatóságnak, hogy rendelkezik ezzel a pénzügyi kapacitással, noha ez a nyilatkozat nem fedte a valóságot.</p> <p>A projekt végrehajtása közben a végleges kedvezményezett hamis költségeket nyújtott be az irányító hatósághoz, amelyek fedezték az önért.</p>

	<p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett magasabb összegre szóló projektet nyújt be, mint amire a projekt végrehajtásához ténylegesen szüksége van.</p> <p>Ezután a végső kedvezményezett a projekt végrehajtásával egy Unión kívüli céget (alvállalkozót) bíz meg.</p> <p>Az alvállalkozó a színlelt szolgáltatási szerződés alapján kifizeti „A” cégnek (a végső kedvezményezett tulajdonosának) a társfinanszírozott projekthez nyújtott önrésszel megegyező összeget.</p> <p>Ennek eredménye, hogy a végső kedvezményezett visszakapja a társfinanszírozott projekt önjelét, ezzel megszegve a társfinanszírozás szabályait.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Ellenőrző/irányító hatóság: Nem áll rendelkezésre olyan igazgatási iránymutatás, amely kötelezné az irányító hatóságot annak ellenőrzésére, hogy a végső kedvezményezett rendelkezik-e a projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi kapacitással.</p> <p>Az irányító hatóság nem vette észre, hogy a projekt költségeit túlbecsülték.</p> <p>A nemzeti hatóságok nem jelentették a szabálytalanságot az 1681/94/EK rendeletnek megfelelően.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A végső kedvezményezett nehéz pénzügyi helyzete.</p> <p>Nem uniós cégek által szállított áruk/szolgáltatások számlája, ha ezek az áruk/szolgáltatások helyben is beszerezhetőek.</p>

FP	285
Terület	ESZA
Programozási időszak	2000–2006
A szabálytalanság besorolása	A társfinanszírozási rendszert érintő jogsértések – hamisított igazoló dokumentumok
A szabály-	832 – 213

talanság kódja	
IMS-jelentés	NEM
Veszély	Narancs
A családi forma leírása	<p>A végső kedvezményezett több szakképzési projektet hajtott végre, amelyek ugyanazon tagállam különböző irányító hatóságaitól kaptak támogatásokat.</p> <p>A végső kedvezményezett a tényleges személyi jellegű ráfordításokat meghaladó összegű igényt nyújtott be az irányító hatóságokhoz.</p> <p>A felduzzasztott személyi jellegű ráfordításokat a végső kedvezményezett könyvvizsgálója is tanúsította.</p> <p>Elkövetési mód: A végső kedvezményezett két eltérő módszert használt személyi jellegű ráfordításainak felduzzasztására, és ezáltal a pénzügyi hozzájárulás önerejének fedezésére:</p> <p>a) hamis (és felduzzasztott) óradíjakat vallott be az irányító hatóságnak személyi jellegű ráfordításként. Valójában az egy alkalmazottra vetített bér, adó, társadalombiztosítási járulék és igazgatási költségek az igényelt költségek felének feleltek meg;</p> <p>b) felduzzasztott munkaóraszámot vallott be az irányító hatóságnak.</p>
Felderített hiányosságok	<p>Kontrollrendszer: Nem végeztek további ellenőrzéseket az ugyanazon végső kedvezményezett által végrehajtott hasonló projekteken, noha az egyik projekt ellenőrzése súlyos szabálytalanságokra derített fényt.</p> <p>Az irányító hatóság az első szintű ellenőrzések elvégzésekor nem ellenőrizte a személyzet bérlistáját és/vagy szerződéseit, hanem a végső kedvezményezett belső ellenőre által kiállított kiadási igazolásra hagyatkozott.</p>
Figyelmeztető jelzések	<p>A végső kedvezményezett nehéz pénzügyi helyzete, ami növelte a család elkövetésére irányuló indítatást/szükséget.</p> <p>Egyetlen ügyletből származik a teljes projektköltség több mint fele.</p> <p>A kiadási igazolást a végső kedvezményezett alkalmazottja vagy alvállalkozója adja ki.</p>

---

¹ HL L 136., 1999.5.31., 20–22. o.

² Ebből a célból – az 1999/352/EK, ESZAK, Euratom határozat 2. cikkének (2) bekezdése szerint – a Hivatal feladata a Bizottság jogalkotási és szabályozási kezdeményezéseinek a csalásokkal szembeni védelem céljából történő kidolgozása, és a 2. cikk (5) bekezdésének c) pontja szerint a Hivatal feladata a műszaki támogatás nyújtása, különösen a más intézményeknek vagy szervezeteknek, valamint illetékes nemzeti hatóságoknak nyújtandó képzés vonatkozásában.

³ COM(2007) 806 végleges.

⁴ Az ERFA, a kohéziós alap és az ESZA csalásmegelőzési stratégiájának (közös csalásmegelőzési stratégia) 5.4. intézkedése: „*Tipikus családi esetek kompendiuma*” az esetgyűjtemény szükséges ismeretként való terjesztése érdekében.

⁵ Az OLAF támogatást nyújt képzéseknél annak érdekében, hogy ismertesse feladatait és útmutatást nyújtson olyan kérdésekben, mint a családi formák, tendenciák, veszélyek, kockázati mutatók és módszertanok.

⁶ Az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet, HL L 248., 2002.5.16., 64. o.

⁷ Ugyanezek a rendelkezések szerepelnek az ágazati jogszabályokban is: az 1994–99-es programozási időszakra a 2082/93/EK rendelettel kodifikált, a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 4253/88/EGK rendelet 23. cikkének (1) bekezdése, a 2000–2006-os programozási időszakra a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 1999. június 21-i 1260/1999/EK rendelet 38. cikkének (1) bekezdése, és a 2007–2013-as programozási időszakra az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet 70. cikke, *HL L 210., 2006.7.31.*

⁸ Az „Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény”, amely az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikkén alapul”, a „**csalás**” fogalmát kiadásokkal kapcsolatban a következőkkel kapcsolatos szándékos cselekményként vagy mulasztásként határozza meg:

- *hamis, pontatlan vagy nem teljes nyilatkozatok vagy dokumentumok használata vagy bemutatása, amely következtében az Európai Unió általános költségvetéséről vagy az általa vagy nevében igazgatott költségvetésekről származó pénzeszközöket jogellenesen vesznek fel vagy tartanak vissza;*

- *információ elhallgatása és ezzel egy konkrét kötelezettség megszegése, az elbírálókkal megegyező következményekkel;*

- *az ilyen pénzeszközök nem az eredetileg megjelölt és a döntés alapjául szolgáló célokra történő jogellenes felhasználása.*

⁹ *Passzív korrupció*

Ezen egyezmény alkalmazásában az olyan tisztviselő elre megfontolt cselekménye, közvetlenül vagy közvetlenül keresztül bármiféle elnyert vagy elfogad a maga vagy harmadik fél számára, vagy az ilyen elnyert vonatkozó ajánlatot elfogad, és feladatával kapcsolatban vagy tevékenysége gyakorlása során valamit megtesz vagy valaminek a megtételéről tartózkodik, és eközben megszegi hivatalos kötelezettségeit, passzív korrupciónak minősül.

Aktív korrupció

Ezen egyezmény alkalmazásában bármely személy által elkövetett, elre megfontolt, mindenféle, közvetlenül vagy közvetlenül keresztül tett, a tisztviselő vagy harmadik fél számára elnyert ígéret vagy juttatás, amit annak fejében tesznek, hogy a tisztviselő feladatával kapcsolatban vagy tevékenysége gyakorlása során valamit megtesz vagy valaminek a megtételéről tartózkodik, és eközben megszegi hivatalos kötelezettségeit, aktív korrupciónak minősül.

¹⁰ Ezt a következtetést az OLAF operatív és stratégiai hírszerzési tevékenységeinek elemzése vonta le.

¹¹ A 2035/2005/EK rendelettel módosított 1681/94/EK rendelet és a 2168/2005/EK rendelettel módosított 1831/94/EK rendelet az 1994–99-es és a 2000–2006-os programozási időszak vonatkozásában, és a 846/2009/EK rendelettel módosított 1828/2006/EK bizottsági rendelet 27–36. cikke a 2007–2013-as programozási időszak vonatkozásában.

¹² Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.) 1. cikkének (2) bekezdése szerint „szabálytalanság”:

a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként az Unió általános költségvetése vagy az Unió által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.

A strukturális alapok és a Kohéziós Alap vonatkozásában a szabálytalanságok jelentéséről szóló rendeletek kissé eltérő fogalom meghatározást tüntetnek fel (az 1681/94/EK rendeletet módosító, 2005. december 12-i 2035/2005/EK rendelet, HL L 328., 2005.12.15., és az 1831/94/EK rendeletet módosító, 2168/2005/EK bizottsági rendelet, HL L 345., 2005.12.28. 1. cikke). Ezek szerint a „szabálytalanság”: a közösségi jog rendelkezéseinek megsértése, amely egy gazdasági szereplő tevékenységéből vagy mulasztásából ered, és amelynek káros hatása van vagy lehet az Európai Unió általános költségvetésére azzal, hogy igazolatlan kiadást könyvel el. Ugyanez a fogalom meghatározás jelenik meg a 2007–2013-as időszakra az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 1083/2006/EK tanácsi rendelet 2. cikkének (7) bekezdésében, HL L 371., 2006.12.27.

¹³ A 2035/2005/EK rendelettel módosított 1681/94/EK rendelet a csalás gyanúját a következőképpen határozza meg: „olyan szabálytalanság, amely alapján nemzeti szinten eljárás kezdeményezhető annak érdekében, hogy meghatározzák a szándékosság, különösképpen a [...] csalás fennállását”. Ugyanez a fogalom meghatározás szerepel az 1828/2006/EK bizottsági rendelet 27. cikkének c) pontjában.

¹⁴ Az IMS az AFISNG-n belül kiépített, internet alapú alkalmazás a szabálytalanságok jelentésére. Biztonságos, de egyben egyszerű és rugalmas hozzáférést biztosít minden felhatalmazott nemzeti vagy regionális szintű szereplőnek, és még az erősen decentralizált tagállamok igényeit is kielégíti. Ezt a rendszert az OLAF abból a célból fejlesztette ki, hogy a tagállamok teljesíthessék a pénzeszközök felhasználásának ellenőrzési tevékenysége keretében felderített szabálytalanságokra és feltételezett csalási esetekre vonatkozó bejelentési kötelezettségüket.

¹⁵ Nem kell bejelenteni az 1681/94/EK rendelet hatálybalépése előtt felderített szabálytalanságokat.

¹⁶ Vö.: az EU pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 2009. évi jelentés statisztikai melléklete.

¹⁷ A csatolt melléklet felsorolja a CMS csalásmegelőzési moduljában a szabálytalanságok és hiányosságok besorolására használt értékeket.

¹⁸ Megelőző intézkedés lehet a kifizetések felfüggesztése; az EU által társfinanszírozott projekt megszakítása; a kockázatok bankgaranciával történő fedezése vagy a kedvezményezettekkel kötött támogatási megállapodásba csalás elleni záradékok beépítése.